

Handläggare
Ariane Andersson, Gunilla
Axenbo, Helena Nilsson,
Ingrid Olsson

Till
Utbildningsnämnden
2016-05-19

Tertialrapport Tertial 1 2016 för Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 1 2016 per den 30 april godkänns.
Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden fastställer årsmål för indikatorer.
3. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen
godkänner föreslagen budgetjustering om totalt
19,2 mnkr avseende minskade intäkter för maxtaxa och
kvalitetssäkrande åtgärder samt ökade intäkter för
barnomsorg på obekvämt arbetstid.
4. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen
godkänner omslutningsförändring avseende projektet
GSIT 2.0 om 31,0 mnkr.
5. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen
godkänner övriga omslutningsförändringar om
369,6 mnkr.
6. Omedelbar justering.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Marianne Natéus
Avdelningschef

Inger Pripp

Grundskoledirektör

Jan Holmquist

Gymnasiedirektör

Astrid Gadman
Avdelningschef

Karin Hedman
Avdelningschef

Malin Eriksson
Avdelningschef

Gunilla Larsson
T.f. avdelningschef

1	Sammanfattande analys	5
1.1	Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
1.1.1	KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.1.2	KF:s inriktningsmål: 2. Ett klimatsmart Stockholm	7
1.1.3	KF:s inriktningsmål: 3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	7
1.1.4	KF:s inriktningsmål: 4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	10
1.2	Förslag till årsmål för indikator	11
1.3	Läsanvisning	12
2	Förskola	14
2.1	Nämndens mål: Alla barn i förskola lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö	14
2.1.1	Webbaserad kvalitetsindikator – WKI	15
2.1.2	HBQ- och normmedvetenhet	15
2.1.3	Utvärdering av kommunala förskolor	15
2.1.4	Anordnarwebben och Min barnomsorg	16
2.1.5	Tillsyn	16
2.1.6	Anmälningar	16
2.1.7	Godkännande av fristående förskolor och pedagogisk omsorg	16
2.2	Ekonomisk uppföljning	17
3	Grundskola och grundsärskola	18
3.1	Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning	18
3.1.1	Prioriterade områden under året	20
3.1.2	Skolinspektionens tillsyn	21
3.1.3	Lovskolor	22
3.1.4	Skolval	22
3.1.5	Idrott och hälsa	22
3.1.6	Extern utvärdering av stadens grundskolor	22
3.1.7	Utveckling LIS skola	22
3.2	Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö	23
3.3	Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar	24
3.4	Nämndens mål: Eleverna upplever och deltar i kulturlivet	25
3.5	Aktuella verksamhetsförändringar	25
3.6	Ekonomisk uppföljning	26
4	Gymnasieskola och gymnasiesärskola	29
4.1	Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning	29
4.1.1	Nyanlända elever - utökning av språkinträdning	30
4.1.2	Skolinspektionens tillsyn	30
4.1.3	Utökning av sommarskola	31
4.1.4	Arbete kring trygghet och studiero	32
4.1.5	Skolplattformen	32
4.1.6	Preliminär antagning till gymnasieskolan 2016	32
4.1.7	Utvärdering av stadens utbildningar	33
4.2	Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö	34
4.3	Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar	34
4.4	Nämndens mål: Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar	35
4.5	Nämndens mål: Eleverna upplever och deltar i kulturlivet	36
4.6	Nämndens mål: Alla elever har kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer	36

4.7	Ekonomisk uppföljning	37
5	Förvaltningsgemensamma frågor	40
5.1	Nämndens mål: I samtliga verksamheter integreras jämställdhets-, mångfalds- och barnrättsperspektiv samt frågor om demokrati och inflytande	40
5.2	Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt för att stärka och utveckla samverkan med lärosäten och andra externa aktörer	41
5.3	Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare	42
5.3.1	Personal- och kompetensförsörjning	43
5.3.2	Vägar in i läraryrket	45
5.3.3	Lön som verktyg för verksamhetsutveckling	45
5.3.4	Introduktion av nyanställda	46
5.3.5	Arbetsvillkor	46
5.3.6	Sjukfrånvaro, arbetsmiljö och hälsa	46
5.3.7	Praktikplatser och feriearbete	48
5.4	Nämndens mål: Det ekonomiska resultatet är i balans	48
5.4.1	Ekonomisk uppföljning – nämnd och övergripande verksamhet	49
5.4.2	Omslutningsförändringar	49
5.4.3	Budgetjusteringar	49
5.4.4	Investeringar	50
5.4.5	Övrigt, ekonomi	50
5.4.6	Upphandling	50
5.4.7	Lokaler	51
5.5	Nämndens mål: Skolgårdsytor och gymnastiksalarna görs tillgängliga för alla stockholmare	52
5.6	Nämndens mål: Inomhusmiljön i Stockholms skolor är sund	52
5.7	Nämndens mål: Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö	53
5.8	Nämndens mål: Skolan är säker och trygg	54
5.9	Övriga gemensamma uppdrag	54
6	Synpunkter och klagomål	54
6.1	Anmälningar till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet	54
6.2	Reklamationer	55
7	Övrigt	55
7.1	Digitalisering	55
7.1.1	Skolplattform Stockholm	55
7.1.2	Objektförvaltning av stadens pedagogiska förvaltningsportfölj	55
7.1.3	GSIT 2.0	55
7.2	Fortsatt anpassning av förvaltningsorganisationen	56

Bilagor

- Bilaga 1 Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever T1 2016
- Bilaga 2 Obligatoriska bilagor T1 2016
- Bilaga 3 Anslagsenheter utbildningsnämnden T1 2016
- Bilaga 4 Översikt kopplingar till stadens miljöprogram
- Bilaga 5 Målstruktur utbildningsnämnden 2016

1 Sammanfattande analys

1.1 Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden i huvudsak kommer att uppnå angivna mål och i hög grad bidra till att kommunfullmäktiges mål för stadens verksamheter uppnås. Så här långt kan inga större verksamhetsmässiga avvikelser konstateras. De i verksamhetsplanen angivna uppdragen och aktiviteterna genomförs som planerat och en mängd insatser pågår, som anknyter till nämndens prioriterade områden.

1.1.1 KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Flertalet av indikatorerna under detta mål avser resultat avseende kunskaper, betyg etc. Ännu finns inga utfall på dessa indikatorer och förvaltningens prognoser blir därför att årsmålen uppfylls helt. En samlad uppföljning och inledande analys av resultat redovisas i tertiärrapport 2. Utfallet på de indikatorer som är hämtade från brukarenkäterna har inte nått upp till årsmålen. Detta gäller såväl grundskola som gymnasieskola. Förvaltningen återkommer med fördjupade analyser i tertiärrapport 2.

Förskola

Ett digitalt verktyg för självvärdering i de kommunala förskolorna driftsätts i slutet av april och ska ge bättre möjligheter till verksamhetsutveckling och minska administrationen för pedagoger och chefer.

Utbildningsförvaltningen har hittills under 2016 genomfört 57 nya inspektioner av fristående förskola och pedagogisk omsorg, vilket är en fortsatt ökning jämfört med 2014 och 2015.

Hittills har 10 ansökningar kommit in som gäller att starta nya förskoleverksamheter, vilket är en markant minskning jämfört med samma period förra året. I samband med tertiärrapport 2 redovisas nettotillskott av antalet platser med anledning av tillståndsgivning/utökning/avslut.

Grundskola

Förvaltningen har tagit emot många nyanlända elever i grundskola i samband med ett ökat flyktingmottagande och beräknar att även fortsättningsvis ta emot ett stort antal. Alla grundskolor ska ha en förberedelse för att kunna ta emot nyanlända elever. Förberedelseklasser finns nu på skolor i alla stadsdelsnämndsområden. Mottagandeenheten START Stockholm har successivt utökat sitt upptagningsområde och omfattar nästan alla skolor.

Skolinspektionens regelbundna tillsyn av grundsärskolor och grundskolor har hittills resulterat i cirka 15 beslut som gäller grundskolor och grundsärskolor. De förelägganden som förekommer på flera skolor gäller elevhälsan och studie- och yrkesorienterande verksamhet, områden som förvaltningen sedan tidigare identifierat som utvecklingsområden. Elevhälsan

utgör en av förvaltningens prioriteringar under året och ett arbete för att utveckla skolornas studie- och yrkesvägledning pågår.

Under sportlovet anordnades lovskola på 14 av stadens grundskolor, varav fyra fokusskolor, för att ge elever främst i årskurs 6-9 möjlighet till högre måluppfyllelse. Av 475 anmälda elever genomförde 447 elever lovskolan.

Gymnasieskola

Förvaltningen har öppnat en andra mottagande gymnasieskolenhet i Skärholmen samt startat grupper för nyanlända ungdomar på tre gymnasieskolor. De två mottagande skolenheterna har organiserat undervisningen i förmiddags- samt eftermiddagsgrupper och för att uppfylla skollagens krav om heltidsstudier utökat tiden med kompletterande aktiviteter.

Skolinspektionens regelbundna tillsyn på gymnasial nivå omfattar 13 gymnasie- och gymnasiesärskoleenheter och har hittills resulterat i två beslut. Besluten kommer att analyseras för att se vilka insatser som krävs för att rätta till de brister som uppmärksammas. Skolinspektionen har ställt många frågor om områden som förvaltningen också har identifierat som problematiska på de olika skolorna.

Det minskade söktrycket, ökad andel elever på introduktionsprogram samt signaler om oro på Ross Tensta gymnasium resulterade i beslut om stoppad antagning och beslut om flytt av elever på nationella program till andra skolor till hösten. Ross-konceptet avvecklas. Introduktionsprogrammet språkintröduktion kommer att finnas kvar på skolan.

Antalet platser på gymnasiekurser i sommarskola utökas. Förvaltningen har till Skolverket lämnat in ansökan om statsbidrag som omfattar 2 500 elever.

Totalt har 8 237 personer, varav 7 505 direkt från årskurs 9, folkbokförda i Stockholms stad sökt gymnasieskolan, en ökning med nästan 500 personer jämfört med 2015. Andelen som söker högskoleförberedande program är 84 procent och yrkesprogram 16 procent. Av de sökande folkbokförda i Stockholms stad är 63,3 procent preliminärt antagna på sitt första handsval, en ökning från 61,7 procent 2015. Till stadens kommunala gymnasieskolor har 4 213 personer preliminärt antagits till de nationella programmen.

Övergripande

En teknisk etablering av Skolplattformens första version av startsidan har skett, och nu pågår arbetet med att etablera Skolplattformens olika system.

Projektet GSIT 2.0 ska genomföra central upphandling samt införa en ny gemensam it-service för stadens förvaltningar och bolag. Projektet löper enligt plan och målet är att avtal med leverantör ska kunna tecknas under 2016.

1.1.2 KF:s inriktningsmål: 2. Ett klimatsmart Stockholm

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå angivna mål.

Kompetensutvecklingen för skolköken har under början av året fokuserat på klimatsmart mat. Ett antal skolkök som är utvalda för att få extra stöd för att nå målen om ekologiska livsmedel och kvalitet samt avtalstrohet har besökts och utvecklingsområden har identifierats.

Den totala andelen ekologiska livsmedel uppgår hittills till 33,6 procent.

1.1.3 KF:s inriktningsmål: 3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Ekonomisk uppföljning

Prognos årsutfall 2016

Nämnden prognostiserar per den sista april ett överskott om 35,0 mnkr efter resultatfond. Före resultatfond prognostiseras ett överskott om 26,4 mnkr. Ett antal skolor planerar att använda medel ur sina resultatfonder från tidigare år, vilket ökar nämndens prognostiserade överskott med 8,6 mnkr.

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Summa kostnader	18 332,6	19 162,1	-829,5
Drift och underhåll	18 263,7	19 092,9	-829,3
Kapitalkostnader	68,9	69,2	-0,3
Summa intäkter	-2 053,2	-2 191,8	138,6
Nettoutfall	16 279,4	16 970,3	-690,9
Beräknade prestationsförändringar			698,1
Begärda budgetjusteringar			19,2
Summa justerat nettoutfall			26,4
Ingående resultatfond från 2015			314,5
Resultatöverföring till 2017			-305,9
Nettoutfall efter resultatfond			35,0
Investeringar, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringsutgifter	91,0	91,0	0,0

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar och begärda budgetjusteringar. I prognosen är även inräknat att förvaltningen kommer att få rekvirera medel för kostnaderna för it-projekten Skolplattform Stockholm samt GSIT 2.0.

Av budgetjusteringen på 19,2 mnkr avser 19,3 mnkr minskade statsbidrag för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder och 0,1 mnkr ökade statsbidrag för barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Med prestationsförändring avses förändringar av barn- och elevantal. I nedanstående tabell anges antal stockholmselever i grundskola och gymnasieskola, med andelar för antal i stadens kommunala skolor och i andra huvudmäns skolor. Samtliga barn- och elevantal är prognoser för hela året (utom avläsning april respektive februari).

Antal stockholmselever i grundskola och gymnasieskola*, egen regi samt andra huvudmän**

Grundskola	VB 2015	Andel %	VP 2016	Andel %	Avläsning april	Andel %	Årsprognos T1 2016	Andel %
I Stockholms skolor	66 171	74,5 %	68 659	74,2 %	67 690	73,9 %	69 155	73,9 %
I fristående skolor	21 449	24,1 %	22 709	24,5 %	22 514	24,6 %	23 159	24,8 %
I annan kommun	1 243	1,4 %	1 190	1,3 %	1 364	1,5 %	1 232	1,3 %
Totalt i grundskola	88 863	100,0 %	92 558	100,0 %	91 568	100,0 %	93 546	100,0%
Gymnasieskola	VB 2015	Andel %	VP 2016	Andel %	Avläsning febr	Andel %	Årsprognos T1 2016	Andel %
I Stockholms skolor	11 434	45,3 %	11 517	44,7 %	11 630	45,6 %	11 970	45,6 %
I fristående skolor	10 231	40,5 %	10 685	41,5 %	10 321	40,4 %	10 683	40,7 %
I annan kommun	3 575	14,2 %	3 575	13,9 %	3 580	14,0 %	3 578	13,6 %
Totalt i gymnasieskola	25 240	100,0 %	25 777	100,0 %	25 531	100,0 %	26 231	100,0 %

*exklusive grundsärskola och gymnasiesärskola

**inklusive fristående specialskolor och internationella skolor

De prognostiserade förändringarna av elevantalen innebär en prestationsrelaterad ökning av budgeten med total 698,1 mnkr, jämfört med kommunfullmäktiges budget. Prestationsförändringarna redovisas under respektive verksamhetsområde.

Prognoser över samtliga schablonggrundande barn, elever och studerande finns i bilaga 1. Avvikelser, budgetjusteringar, omslutningsförändringar och resultatenheter redovisas i bilaga 2 och anslagsenheter i bilaga 3.

De största förändringarna i prognosen jämfört med marsprognosen är ökade externa intäkter för asylsökande elever inom både grund- och gymnasieskola, lägre kostnader för låglönesatsningen än förväntat samt tillkommande kostnader för drift och förvaltning av skolplattformen. Den största osäkerhetsfaktorn i prognosen är elevernas val inför höstterminen; dels elevernas val av program i gymnasiet och dels elevernas val mellan fristående och kommunal skola. Utöver det är utvecklingen av flyktingströmmarna och antalet nyanlända elever framöver en osäkerhetsfaktor.

Prognos per verksamhetsområde, inkl. kapitalkostnader och budgetjusteringar

Driftverksamhet, Netto, mnkr	VP 2016	Bokfört tom april - tertial 1	Riktvärde - 33,3%	Prestationsförändringar	Avvikelse prognos april - tertial 1	Avvikelse mars
Förskola	2 375,2	800,1	33,7 %	33,7	22,8	-4,4
Grundskola inkl fritidshem	10 429,4	3 445,2	33,0 %	614,3	9,9	-15,1
Grundsärskola	386,9	84,0	21,7 %	-20,4	15,9	34,6
Gymnasieskola	2 568,2	821,0	32,0 %	73,9	1,0	-13,7
Gymnasiesärskola	184,6	70,8	38,3 %	-3,4	-8,0	-16,8
Nämnd och övergripande	335,1	201,0	60,0 %	0,0	-15,3	3,8
Netto	16 279,4	5 422,2	33,3 %	698,1	26,4	-11,6
Resultatfond från 2015					314,5	314,5
Resultatfond till 2017					-305,9	-302,9
Totalt resultat					35,0	0,0

Investeringar, mnkr	91,0	9,8	10,8 %		0,0	0,0
----------------------------	-------------	------------	---------------	--	------------	------------

Nämndens verksamheter har överlag en god budgetföljsamhet och totalt sett prognostiserar nämnden ett överskott vid årets slut. Några resultatenheter planerar att använda delar av sina resultatfonder under året, vilket gör att nämndens resultat totalt sett ökar med motsvarande efter fond. Förvaltningen anser att planerad användning ligger i linje med hur fonderna bör användas.

Riktvärdet för förbrukningen är 33,3 procent till och med april. Den totala förbrukningen är 33,3 procent, vilket bedöms rimligt med hänsyn till årets prestationsökningar samt att årets lönerörelse för lärarna ännu inte är klar.

Förskoleverksamhetens överskott beror främst på högre prestationsförändring på grund av större ökning av de yngre barnen än tidigare prognostiserat samt på lägre kostnader för låglönesatsningen.

Överskottet inom grundskola återfinns i sin helhet inom egen regi och består dels av grundskolestabens och förvaltningsledningens reserver, dels av ökade intäkter avseende asylsökande elever. Kostnaden för integrerade särskoleelever redovisas under grundskola medan budget ligger inom grundsärskola, vilket är orsaken till överskottet inom grundsärskola. Majoriteten av grundskolorna i egen regi har en budget i balans. I några fall används fonderna för att parera tillfälliga elevminskningar innan en anpassning av organisationen har gjorts.

Inom gymnasieskola kommer överskottet från centrala reserver, minskade kostnader på central förvaltning samt ökade statsbidrag för asylsökande elever. Gymnasieskolorna i egen regi redovisar underskott, vilket i huvudsak beror på minskat elevunderlag. Orsaker är framförallt minskat intresse för skolor med yrkesprogram samt avhopp under pågående läsår. Förvaltningen arbetar med att se över utbudet och genomföra omstruktureringar. Inom

fristående gymnasieskolor redovisas en ökad snittkostnad per elev, på grund av en förändrad programmix, samt ökade kostnader för socioekonomiskt tilläggsanslag för elever på program utanför KSL-avtalet.

Samtliga grundskolor och gymnasieskolor som prognostiserar underskott har lämnat åtgärdsplaner.

Underskottet inom nämnd- och övergripande verksamhet beror på ökade personalkostnader till följd av nya anställningar för drift och förvaltning av Skolplattformen inför 2017. Den höga förbrukningen för nämnd och övergripande beror på att förvaltningen ännu inte har fakturerat stadsledningskontoret för kostnaderna för nämndens it-projekt.

För projektet Skolplattform Stockholm har fullmäktige beviljat 695,0 mnkr. De ackumulerade kostnaderna från projektets start till och med bokslutet 2015 är 201,0 mnkr. För 2016 är prognosen 255,0 mnkr.

Prognosen för 2016 för projektet GSIT 2.0 uppgår till 31,0 mnkr.

Under respektive verksamhetsområde redogörs vidare för över- och underskott.

1.1.4 KF:s inriktningsmål: 4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och målen för verksamhetsområdet.

En utbildning i jämställdhetsintegrering har genomförts med utbildningsförvaltningens ledningsgrupp samt grundskolechefer och gymnasiechefer.

Medarbetare inom kommunal och fristående förskoleverksamhet erbjuds föreläsningar inom HBTQ, genus och normmedvetenhet. De filmas även och läggs upp på pedagog Stockholm. Förskolorna erbjuds extra vikarieersättning för medarbetare som går en högskolekurs om minst 7,5 högskolepoäng inom genus, HBTQ och normmedvetenhet under hösterminen 2016.

De insatser kring värdegrund, jämställdhet och HBTQ som påbörjades inom grundskola under 2015 fortsätter. Det omfattar bland annat HBTQ-certifiering, samt uppdragsutbildningar om 7,5 högskolepoäng i normkritik för pedagoger samt normkritisk studie- och yrkesvägledning.

Flera gymnasieskolor samarbetar med RFSU för till exempel sex- och samlevnadsutbildning på lättare svenska och seminarier för språkintruktionsklasser.

Våren 2016 är fokus inom Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm utvecklingsområdet Uppväxtvillkor och utbildning på temat likvärdig utbildning med hög kvalitet och interna påverkningsfaktorer såsom värdegrund/kultur och kompensatoriska åtgärder.

En kompetensförsörjningsplan för lärare beslutades av utbildningsnämnden i april. Ett förslag till kompetensförsörjningsplan för chefer på utbildningsförvaltningen har tagits fram för att säkerställa att rektor har rätt förutsättningar för att klara det komplexa chefsuppdraget.

Förfrågan har gått ut till 209 nyblivna pensionärer om att arbeta med nyanlända elever och 85 av dem har anmält intresse för arbete. Hittills har 50 personer kommit i arbete.

Utifrån strategin för språkutvecklande arbete i förskolan, grund- och gymnasieskolan genomförs olika insatser. För lärare i grund- och gymnasieskolan kommer insatserna att samordnas med och komplettera den statliga satsningen Läslyftet. En särskild utbildning har anordnats för fyrtio modersmålslärare med Läslyftet som grund.

Arbetet med att erbjuda heltid till ofrivilligt deltidsanställda samt begränsa antalet nyanställningar på deltid fortsätter. En kartläggning har påbörjats som utgångspunkt för att ta fram en plan för att också minska antalet visstidsanställningar inom förvaltningen.

Sjukfrånvaron (rullande 12 månader) var per den 31 mars 5,5 procent. Långtidssjukfrånvaron har ökat något, jämfört med 2015. Utbildningsinsatser om rehabilitering genomförs vid flera tillfällen under våren. En utbildningsinsats kring implementering av Arbetsmiljöverkets nya föreskrift ”organisatorisk och social arbetsmiljö” har startat och utbildningen är obligatorisk för alla chefer, som också ansvarar för att sprida inbjudan till sina skyddsombud.

1.2 Förslag till årsmål för indikator

Förvaltningen föreslår att årsmål för indikatorn Andel grundskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik fastställs till 5 procent. Utifrån läroplansuppdraget har de flesta lärare kompetens när det gäller frågor om genus och jämställdhet. När det gäller den nya indikatorn kan förvaltningen inte med säkerhet avgöra utgångsläget och därmed finns en viss osäkerhet när det gäller det uppsatta årsmålet.

Förvaltningen föreslår att årsmål för indikatorn Andel elektroniska inköp fastställs till 60 procent. Utbildningsförvaltningens skolor och andra enheter rullas successivt in i Effektivt inköp under år 2016, vilket påverkar förvaltningens årsmål som därför inte kan sättas högre.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel grundskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik						5 %	Öka	2016
  Andel elektroniska inköp	47 %					60 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2016

1.3 Läsanvisning

Tertialrapporterna med helårsprognoser är en del av den löpande uppföljningen och baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. I tertialrapporterna ska kortfattat redovisas hur och i vilken mån nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål. Nämnden redogör för uppnådda resultat och analyserar eventuella avvikelser för verksamhet och ekonomi jämfört med verksamhetsplanen. Vid befarade avvikelser mot budget eller mot målen ska nämnden redovisa de åtgärder som planeras eller har vidtagits för att hålla beslutad budget och uppnå målen.

I bilaga 5 framgår hur nämndens mål anknyter till kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområden.

Kommunfullmäktiges indikatorer ingår i bedömningen av målen och är markerade med denna symbol . Nämnden för in periodens utfall och prognos för helåret för de indikatorer som har rapporteringsperiod tertial. ” = uppfylls helt/ = uppfylls delvis/ = uppfylls inte”. Vid avvikelse mellan beslutat årsmål och utfall/prognos ska avvikelsen för indikatorn kommenteras.

Symbolen anger att en indikator är individbaserad och att utfall, förutom totalt för perioden, också ska anges för män/pojkar och för kvinnor/flickor. Årsmålen liksom prognos för helårsutfall gäller endast totalen.

Nämnden ska rapportera prognos på helåret för övriga indikatorer, enbart för totalen. Nämndens egna indikatorer rapporteras på samma sätt. Vid nämndindikatorerna finns ingen -symbol och ännu ingen -symbol.

I budget fastställde kommunfullmäktige obligatoriska nämndindikatorer. Dessa är tvingande för respektive nämnd att följa upp och redovisas till nämnden.

Exempel på indikatorer

Individbaserad KF-indikator med rapportering per tertial. Utfallet per tertial 1 anges totalt och per män/pojkar och kvinnor/flickor. Prognos anges för hela året, totalt, och färgmarkeringen sätts i ils-systemet utifrån den prognosen.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
   Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	41 st	25 st	16 st		100 st	100 st	750	Tertial 1 2016

Individbaserad KF-indikator med rapportering per helår. Prognos på årsutfall anges med färgmarkering efter nämndens egen bedömning.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen				82,1 %		82 %	82 %	2016

Individbaserad KF-indikator med rapportering per helår. Årsmål och prognos för 2016 är inte angivna då ingångsvärde som grund för årsmål saknas.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elever i årskurs 5, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	64 %					Inför 2017	öka	2016

Nämndens indikator med rapportering per helår. Prognos på årsutfall anges med färgmarkering efter nämndens egen bedömning.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
 Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	74 %			66 %		67 %		2016

Kommunfullmäktiges aktiviteter, markerade med , beskriver vad nämnden bland annat ska utföra för att nå fullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Vid avvikelser för måluppfyllnad ska nämnden rapportera vilka aktiviteter som nämnden vidtar för att uppfylla målen. Nämndens egna aktiviteter rapporteras på samma sätt.

2 Förskola

2.1 Nämndens mål: Alla barn i förskola lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Stockholms barn får en förskoleverksamhet av god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

Indikator	Utfall, T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel förskollärare av totalt antal anställda	Kan inte anges*				40 %	40 %	40 %	Tertial 1 2016
  Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik						**	Öka	2016
  Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare						28 %	0 %	2016
  Andel nöjda föräldrar				87 %		87 %	85 %	2016
  Antal barn per grupp	Kan inte anges*				16 %	16	16	Tertial 1 2016
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	Kan inte anges*				4,9 %	4,9	4,9	Tertial 1 2016

Samtliga indikatorer gäller enbart fristående förskoleverksamhet.

* Redovisning för fristående förskolor sker senast i samband med verksamhetsberättelse 2016. Underlag kommer från SCB.

** Utbildningsförvaltningen har ännu ingen metod för att mäta andelen förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik vid fristående förskolor. Målvärde kan inte anges.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda behov av och förutsättningar för att på sikt kunna införa en rätt till en nära förskola som gör att förskolebarn och deras föräldrar inte behöver transportera sig orimligt långt.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska med kommunstyrelsen utveckla kvalitetsmått för förskolan.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda en sänkning av åldern för allmän förskola till två års ålder.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen se över stadens regler för intagning och plats i förskolan.	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp andelen förskollärare och vid behov bistå stadsdelsnämnderna i arbetet att ta fram handlingsplaner för att öka andelen förskollärare.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och ta fram förslag till IT-kunskapscertifiering av verksamhetsansvariga på förskolor.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram kvalitetsmätt för förskolan i syfte att verka för små barngrupper, god personaltäthet, utbildningsnivå och ändamålsenliga miljöer.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet med att utveckla hbtq-kompetensen inom skolan och förskolan i samråd med kommunstyrelsens kansli för mänskliga rättigheter samt stadsdelsnämnderna.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden, kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska i samarbete ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2016-01-01	2016-12-31	

2.1.1 Webbaserad kvalitetsindikator – WKI

Utbildningsförvaltningen har erhållit medel från Digital förnyelse för att digitalisera den självvärdering som arbetslagen i de kommunala förskolorna gör varje år. Syftet med det nya verktyget är att ge bättre möjligheter till verksamhetsutveckling och minska administrationen för pedagoger och chefer. Kravställning genomfördes 2015 och i början av 2016 har tekniska tester och utbildningar för förskolechefer och nyckelpersoner genomförts.

Verktyget kommer att driftsättas i slutet av april och därefter kommer respektive stadsdelsförvaltning att utbilda pedagoger på alla förskolor i den webbaserade kvalitetsindikatorn.

2.1.2 HBTQ- och normmedvetenhet

Utbildningsförvaltningen erbjuder medarbetare inom kommunal och fristående förskoleverksamhet utbildning inom HBTQ, genus och normmedvetenhet i form av tre kostnadsfria föreläsningstillfällen med totalt fem föreläsningar. Samtliga föreläsningar filmas och läggs upp på pedagog Stockholm.

Inför höstterminen 2016 erbjuds kommunal och fristående förskoleverksamhet ett extra tillägg av vikarieersättning för medarbetare som går en högskolekurs om minst 7,5 högskolepoäng inom genus, HBTQ och normmedvetenhet under höstterminen 2016.

Utbildningsförvaltningens förskoleavdelning har påbörjat sin sex månader långa HBTQ-certifieringsprocess som leds av RFSL.

2.1.3 Utvärdering av kommunala förskolor

Utvärdering av kommunala förskolor har under tertiäl 1 2016 omfattat totalt 23 avdelningar/grupper i stadsdelsnämndsområdena Spånga-Tensta, Norrmalm och Bromma. Den samman-

fattade bedömningen av utvärderingarna är att granskningen av de kommunala förskolorna utgjort ett stöd i verksamheternas fortsatta kvalitetsutveckling.

Utöver Stockholms stads kvalitetsindikator är styrning och ledning ett fortsatt centralt område vid de kommande granskningarna av kommunala förskolor.

2.1.4 Anordnarwebben och Min barnomsorg

Förskoletjänsterna Anordnarwebben och Min Barnomsorg har uppgraderats i enlighet med stadens grafiska profil. Den befintliga tekniska plattformen ska uppgraderas, något som kräver både ekonomiska och personella resurser.

2.1.5 Tillsyn

Under perioden januari till och med april 2016 har utbildningsförvaltningen genomfört 57 nya inspektioner av fristående förskola och pedagogisk omsorg. Utifrån genomförd tillsyn har förvaltningen fattat 18 tillsynsbeslut, att jämföra med samma period år 2015 då förvaltningen genomfört 44 nya inspektioner och fattat 34 beslut.

Tillsynsbesluten för fristående förskola har lett till 16 förelägganden och 1 avstående från ingripande. I fyra ärenden har inga brister konstaterats. Tillsynen av enskilt driven pedagogisk omsorg har lett till 11 förelägganden, 7 anmärkningar och 2 avstående från ingripande.

Uppföljningar

Under första tertialen har 42 tillsynsbeslut för fristående förskola följts upp. Totalt har återbesök gjorts i 10 ärenden och för dessa ärenden har 13 tillsynsbesök genomförts. För pedagogisk omsorg har 13 tillsynsbeslut följts upp. Under samma period år 2015 hade förvaltningen genomfört totalt 20 uppföljningar av tillsynsbeslut för fristående förskola och pedagogisk omsorg.

2.1.6 Anmälningar

Utbildningsförvaltningen har hittills under året tagit emot 25 anmälningar mot fristående förskola och enskilt driven pedagogisk omsorg. Under samma period år 2015 hade 32 anmälningar inkommit och år 2014 hade 37 anmälningar inkommit.

Anmälningarna har främst avsett huvudmännens bemötande gentemot vårdnadshavare och barnsäkerheten i verksamheten. Under perioden har 16 anmälningsutredningar avslutats.

2.1.7 Godkännande av fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Hittills har 10 ansökningar kommit in som gäller att starta nya verksamheter. Det är en markant nedgång av ärenden jämfört med samma period förra året, då 30 ansökningar om att starta nya verksamheter kom in.

Därutöver har 25 ärenden avsett ansökningar om tillfälliga eller permanenta utökningar kommit in jämfört med 61 ärenden för samma period förra året.

Under året har även 1 förskola och 3 pedagogiska omsorger avslutats.

I samband med tertialrapport 2 redovisas nettotillskott av antalet platser med anledning av tillståndsgivning/utökning/avslut.

2.2 Ekonomisk uppföljning

	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest.-justering	Budget-justering	Prognos	Avvikelse
Fristående	2 694,1	0	56,7	-375,6	2 375,2	33,7	19,2	2 405,3	22,8
Totalt	2 694,1	0	56,7	-375,6	2 375,2	33,7	19,2	2 405,3	22,8

Analys av utfallet

Förskoleverksamheten visar ett överskott om 22,8 mnkr. Överskottet beror främst på minskade kostnader för låglönesatsningen, högre prestationsförändring på grund av ökning av yngre barn, i åldrarna 1-3 år.

Förskoleavdelningen visar inga avvikelser mot budget i april och därmed inga avvikelser jämfört med prognosen efter mars.

Prestationsförändringar

Antalet schablonggrundande stockholmsbarn i fristående förskolor beräknas uppgå till 19 946 totalt, vilket är 54 barn färre än i kommunfullmäktiges budget. Under 2016 har antalet yngre barn, i åldrarna 1-3, ökat jämfört med kommunfullmäktiges budget, vilket medför att schablonbudgeten ökar med 33,7 mnkr.

Budgetjustering

Nämnden begär justering av kommunfullmäktiges intäktskrav med totalt 19,2 mnkr. Av budgetjusteringen avser 19,3 mnkr minskade statsbidrag för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder och 0,1 mnkr ökade statsbidrag för barnomsorg på obekväma arbetstid.

Omslutningsförändringar

Verksamhetsområde förskola redovisar omslutningsförändringar om 32,9 mnkr, varav 30,0 mnkr avser hyreskompensation, 0,5 mnkr statsbidrag för finsk förvaltningskommun, 0,9 mnkr projektmedel från digital förnyelse, 1,4 mnkr ökade intäkter och 0,1 mnkr avser statsbidrag för obekväma arbetstid.

3 Grundskola och grundsärskola

Inklusive förskoleklass och fritidshem

3.1 Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Lärare har höga förväntningar på eleverna, utgår alltid från läroplanens mål och kunskapskrav och arbetar utifrån beprövad erfarenhet eller vetenskaplig grund. Lärarna planerar gemensamt och eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas.

Återkopplingen till eleverna är en central del i undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen				82,1 %		82 %	82 %	2016
  Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen				77,9 %		79 %	79 %	2016
  Andel elever som är behöriga till nationella program				85,3 %		89 %	88,5 %	2016
  Andel grundskollärare med kompetens inom genuspedagogik/norm kritik						5 %*	Öka	2016
  Andel legitimerade lärare i grundskolan				72,3 %		62 %	62 %	2016
 Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt						Anges inför 2017		2016
 Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 3				93 %		94 %		2016
 Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 3				94 %		95 %		2016

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6				93 %		96 %		2016
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6				96 %		97 %		2016
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9				84 %		91 %		2016
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i åk 9				95 %		96 %		2016
 Meritvärde i årskurs 9				239,8 Poäng		240 Poäng		2016

*Utifrån läroplansuppdraget har de flesta lärare kompetens när det gäller frågor om genus och jämställdhet. När det gäller den nya indikatorn kan förvaltningen inte med säkerhet avgöra utgångsläget och därmed finns en viss osäkerhet när det gäller det uppsatta årsmålet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska ta fram en skolbiblioteksplan under 2016 i syfte att verka för läsning och bildning i Stockholms skolor och förskolor	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska verka för att fler skolor ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling" och att goda exempel på hur skolorna kan arbeta med hållbar utveckling sprids inom staden.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomföra en särskild lässatsning riktad till barn i behov av stimulans för ökad läsförståelse.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomlysastödet till barn i behov inom ramen för skolpengen i syfte att öka de tidiga insatser och öka skolresultatet för dessa elever, med en särskild analys utifrån genus	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska professionalisera rollen som elevassistent genom satsningar på kompetensutveckling.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska revidera regler för intagning och plats i fritidshemmet och pedagogisk omsorg.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska säkerställa att varje skola har ett elevhälso-team med tillgång till skolkuratorer, skolpsykologer, skolsköterskor och specialpedagoger så att stöd kan påbörjas inom rimlig tid.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska under året utreda hur elevernas tillgång till naturskolor kan stärkas.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda 1:1 satsning inom grundskolan	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten att utöka antalet moderna språk, med exempelvis arabiska och kinesiska.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utveckla arbetet med studie- och yrkesvägledning mellan grundskolans skolformer och gymnasieskolans skolformer	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet med att utveckla hbtq-kompetensen inom skolan och förskolan i samråd med kommunstyrelsens kansli för mänskliga rättigheter samt stadsdelsnämnderna.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden, kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska i samarbete ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2016-01-01	2016-12-31	
 Arbetet med att implementera it-strategin för ett bättre lärande fortsätter	2014-01-01	2016-12-31	
 En modell för övergången från grundskolans CSI-grupper ska prövas där förstärkt vägledning och rutiner för övergång till gymnasieskolan utvecklas	2016-01-01	2016-12-31	
 Erbjuder kompetensutvecklingsinsatser till ämnes-, modersmåls- och svenska som andraspråkslärare samt studiehandledare i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt	2016-01-01	2016-12-31	
 Erbjuder workshops kring ny lagstiftning och nya allmänna råd för nyanlända elever till skolläringar, ansvariga för mottagande av nyanlända elever och elevhälsan	2016-01-01	2016-12-31	
 Fortsatt implementering av och uppföljning av planen för utveckling av fritidshem och Skolverkets allmänna råd samt initiera arbetet med en samlad skoldag	2015-01-01	2016-12-31	
 Följa upp hur skolorna arbetar med elevskyddsombud	2016-01-01	2016-12-31	
 Följa upp skolornas arbete, organisation och insatser av elevhälsoarbete samt intensifiera implementeringen av kvalitetsprogram för elevhälsoarbete	2015-01-01	2016-12-31	
 Grundskolan arbetar tillsammans med gymnasieskolan för att vidga elevernas perspektiv när det gäller att se yrkesprogrammen som ett mer självklart alternativ inför val och väljande	2016-01-01	2016-12-31	
 Kompetensutveckling för alla studie- och yrkesvägledare med inriktningen normkritiskt perspektiv på vägledning	2016-01-01	2016-12-31	
 Kultur i ögonhöjd, program för barn- och ungdomskultur, implementeras	2015-01-15	2016-12-31	
 Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar följs upp	2012-01-01	2016-12-31	
 Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta	2014-01-01	2016-12-31	
 Säkerställa tillgänglighet på webben för elever, vårdnadshavare och pedagoger med funktionsnedsättningar	2012-01-01	2016-12-31	
 Utbytet mellan elever från de fem nordiska huvudstäderna fortsätter och gemensamma aktiviteter genomförs inom områdena kultur och idrott i Nordiska skolspelen	2016-01-01	2016-12-31	
 Utredda möjligheten till en modell med transferperioder och verka för överenskommelser mellan skolor om vad som gäller vid skolbyte	2016-01-01	2016-12-31	

3.1.1 Prioriterade områden under året

Förvaltningen har under året prioriterat områdena elevhälsa, nyanlända elever och fritidshem. Därtill är digitalisering för att utveckla undervisningen och lärandet ett prioriterat område.

Förvaltningen har i början av året haft ett gemensamt internat för samtliga grundskolerektorer då de tre prioriterade områdena diskuterades. Förvaltningen har för varje område tagit fram målbilder med tillhörande aktiviteter som ska bidra till att målen kan uppnås. Detta material

kommer att hållas levande och utgör grunden för arbetet under året. Motsvarande målbild och aktiviteter kommer även att tas fram för området digitalisering.

Nyanlända elever

Förvaltningen har tagit emot många nyanlända elever i samband med ett ökat flyktingmottagande och beräknar att även fortsättningsvis ta emot ett stort antal. Med tanke på detta vill förvaltningen redan nu signalera att den stora ökningen av nyanlända elever framöver kommer att påverka kunskapsresultaten i staden. På förvaltningsnivå kan Skolverkets officiella statistik, som presenteras i november varje år, användas för att även redovisa kunskapsresultaten i åk 9 utan nyanlända elever men sådan statistik finns inte att tillgå på skolnivå för samtliga skolor.

Alla skolor ska ha en förberedelse för att kunna ta emot nyanlända elever och förberedelseklasser finns nu på skolor i alla stadsdelsnämndsområden. Mottagandeenheten START Stockholm har successivt utökat sitt upptagningsområde och omfattar nästan alla skolor.

Alla skolor har erbjudits workshops för att ta fram rutiner för mottagande och utbildning av nyanlända elever samt seminarier för att implementera de nya allmänna råden. Dessa utbildningar pågår.

Förvaltningens interna samarbete kring nyanlända elever har fortsatt att utvecklas och där utgör kommunikationsenheten en viktig del. För att samordna mottagandet av nyanlända i staden har en operativ styrgrupp inrättats inom stadsledningskontoret där grundskolan är representerad.

Digitalisering för lärande

Digitalisering i skolan för att stödja både administrativa och pedagogiska processer är ett viktigt område. I det arbetet utgör införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0 viktiga delar där förberedelser både har genomförts och pågår. Alla skolor har gjort en självskattning av den digitala mognaden en första gång och handlingsplaner för hur skolan ska arbeta vidare har tagits fram.

3.1.2 Skolinspektionens tillsyn

Skolinspektionen har från början av året påbörjat sin regelbundna tillsyn som omfattar samtliga grundsärskolor, 29 stycken, och 39 grundskolor. Granskningen handlar i flera fall om grundskola och grundsärskola på samma skola. Hittills har Skolinspektionens regelbundna tillsyn resulterat i cirka 15 beslut gällande grundskolor och grundsärskolor. Av de första besluten framgår att det är två områden där förelägganden förekommer på flera skolor. Det ena föreläggandet gäller att elevhälsan främst ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det andra föreläggandet gäller att eleverna ska erbjudas en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser elevernas behov av vägledning inför deras val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

De två områdena där Skolinspektionen ger förelägganden har förvaltningen sedan tidigare identifierat som utvecklingsområden. Elevhälsan utgör en av förvaltningens prioriteringar under året och ett arbete för att utveckla skolornas studie- och yrkesvägledning pågår sedan flera år.

3.1.3 Lovskolor

Under sportlovet anordnades lovskola på 14 av stadens grundskolor för att ge elever främst i årskurs 6-9 möjlighet till högre måluppfyllelse. Av de anordnade skolorna var fyra fokus-skolor. Det var 475 elever anmälda varav 447 elever genomförde lovskolan. De ämnen som mest har förekommit i undervisningen är matematik, svenska och svenska som andra språk.

Under sportlovsveckan erbjöds främst elever i årskurs 9, som inte klarat simkunnighetsmålet att simma 200 meter, simskola i stadens simhallar. I årskurs 9 deltog totalt 97 elever, varav 61 var pojkar och 36 var flickor. Av dessa klarade 5 pojkar och 9 flickor simkunnighetsmålet i ämnet idrott. Ytterligare cirka 20 elever i mellanstadiet har deltagit i simskolan.

3.1.4 Skolval

Utbildningsnämnden har beslutat om nya urvalsgrunder för skolval vilka började gälla från och med den 1 januari 2016. Ett nytt automatiserat kartstöd, Stockholms skolvalskarta, har införts till skolorna för att beräkna relativ närhet och rangordna sökande. Stadens e-tjänst som används av medborgarna för ansökan till skolorna inför hösten användes i år av cirka 90 procent av de sökande, övriga ansökte via blankett. I valet till förskoleklass fick 93 procent erbjudande om skola på något av sina tre val. 7 procent av de sökande fick inget av sina val och anvisades då en skolplats av den skolpliktsbevakande skolan.

3.1.5 Idrott och hälsa

I ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen och Svenska Skidförbundet har alla elever i årskurs 4 erbjudits att delta i "Alla på snö". Detta är en vinteraktivitet där eleverna har åkt längdskidor på Gärdet, en aktivitet som pågick under fyra veckor och cirka 100 elever deltog varje dag.

3.1.6 Extern utvärdering av stadens grundskolor

Grundskoleutvärderarnas utvärderingar med fokus på undervisning inom fokusskolesatsningen har fortsatt i syfte att ge skolledningar och grundskolechefer ett kompletterande underlag för att fatta beslut om utvecklingsinsatser för att öka måluppfyllelsen på skolorna. Med motsvarande syfte har utvärdering av grundsärskolor genomförts. Sådan utvärdering kommer att göras på alla stadens skolor med grundsärskola under de närmaste åren.

3.1.7 Utveckling LIS skola

Ett utvecklingsarbete i LIS skola ska slutföras i maj 2016. Projektet omfattar placeringar och betyg i grundskolan. Projektet avlöper enligt plan och ska resultera i att statistiken blir mer överskådlig och lättillgänglig, samt att analysmöjligheterna blir mer flexibla.

3.2 Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö

Uppfylls delvis

Förväntat resultat/Målbild

Alla i skolan känner sig trygga och kan fokusera på sina arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med socialtjänst och polis samt andra relevanta aktörer.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elever i årskurs 8 som känner sig trygga i skolan	82 %	86 %	79 %	82 %		86 %	86 %	2016
 Ogiltig frånvaro i grundskolan				1,4 %		1,4 %		2016
 Andel elever F-klass nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	85 %			84 %		90 %		2016
 Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	74 %			66 %		67 %		2016
 Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	89 %			89 %		90 %		2016
 Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	64 %			59 %		65 %		2016
 Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	86 %			85 %		90 %		2016
 Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	53 %			48 %		90 %		2016
  Andel elever i årskurs 2, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	64 %	67 %	62 %			Inför 2017	öka	2016
  Andel elever i årskurs 5 som känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	81 %	83 %	79 %			Inför 2017	fastställs 2016	2016
  Andel elever i årskurs 5, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	72 %	74 %	71 %			Inför 2017	öka	2016
  Andel elever i årskurs 8 som känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	47 %	51 %	44 %			Inför 2017	fastställs 2016	2016
  Andel elever i årskurs 8, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	76 %	80 %	74 %			Inför 2017	öka	2016

Förvaltningen konstaterar att utfallen på de indikatorer som är hämtade från brukarenkäten inte helt når upp till årsmålen, även om utfallet i de flesta fall förbättrats jämfört med föregående år. Förvaltningen återkommer med en analys i tertialrapport 2.

3.3 Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat/Målbild

Med ökad ålder ökar elevers delaktighet i planering och uppföljning. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen. Detta leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull.

Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elever i åk 8 som anser att de har inflytande i skolan	60 %	62 %	60 %			Inför 2017	fastställs 2016	2016
◆ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	73 %			74 %		85 %		2016
 Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	53 %			49 %		70 %		2016
◆ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	76 %			68 %		80 %		2016
◆ Andel vårdnadshavare fritidshem nöjda med – det inflytande mitt barn har över fritidshemmets aktiviteter	72 %			66 %		80 %		2016
◆ Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	71 %			71 %		83 %		2016

Förvaltningen konstaterar att utfallen på de indikatorer som är hämtade från brukarenkäten inte når upp till årsmålen. Förvaltningen återkommer med en analys i tertialrapport 2.

3.4 Nämndens mål Eleverna upplever och deltar i kulturlivet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Alla elever får ta del av professionella kulturupplevelser. Kultur, estetiska läroprocesser och eget kreativt skapande är en integrerad del i lärandet.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Arsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
 Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	75 %			65		70		2016
 Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	54 %			39		50		2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden, Stockholms Stadsteater AB, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna har ett gemensamt ansvar för att alla barn i stadens förskolor och skolor ska komma i kontakt med minst en professionell kulturupplevelse per termin.	2016-01-01	2016-12-31	

Arbetet med att utveckla webbplatsen Kulan - som kvalitetssäkrar utbudet av kulturaktörer och underlättar kontakterna mellan förskola, skola och det fria kulturlivet - fortsätter under året. Antal besökare och bokade aktiviteter med Kulan-premien ökar konstant. Under våren fortsätter också samarbetet med kulturförvaltningen och landstinget för att i september anordna två kulturutbudsdagar. Under dagarna möts kulturlivet, kulturombud, skolledare, förskollärare och lärare för att ta del av det aktuella utbudet inom exempelvis scenkonst, film, litteratur och slöjd.

3.5 Aktuella verksamhetsförändringar

RH-klasserna på Söderholmsskolan flyttades över till Skanskvarnsskolan höstterminen 2015 och tillhör därmed Skanskvarnsskolan.

3.6 Ekonomisk uppföljning

Verksamhetsområdena grundskola, fritidshem och grundsärskola visar ett sammanlagt överskott om totalt 25,8 mnkr före och 30,2 mnkr efter resultatdispositioner.

Grundskola och fritidshem								
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	6 139,7	1 370,0	121,3	0,0	7 631,0	397,6	8 018,8	9,9
Fristående	2 551,4	0,0	0,0	0,0	2 551,4	222,1	2 773,5	0,0
Andra kommuner	112,9	0,0	0,0	134,0	246,9	-5,4	241,5	0,0
Totalt	8 804,0	1 370,0	121,3	134,0	10 429,3	614,3	11 033,8	9,9
Ingående fond från 2015								246,8
Utgående fond till 2017								-242,5
Resultat efter fonder								14,3

Analys av utfallet

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshem prognostiserar ett överskott om 9,9 mnkr före resultatdispositioner och ett överskott om 14,3 mnkr efter resultatdispositioner. Överskottet återfinns i sin helhet inom egen regi och består dels av grundskolestabens och förvaltningsledningens reserver, dels ökade intäkter avseende asylsökande elever.

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd grundskola

För tilläggsbelopp och verksamhetsstöd prognostiseras ingen avvikelse mot budgeten om 350 mnkr.

Prestationsförändringar

Grundskoleverksamhetens schablonbudget beräknas öka med totalt 515,4 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Elevökningen i egen regi beräknas till 4 080 elever. I fristående skolor beräknas elevökningen till 2 360 elever medan elever i andra kommuners grundskolor beräknas minska med cirka 100 elever jämfört med kommunfullmäktiges budget. Den prognostiserade elevökningen i tertialrapport 1 är cirka 1 000 fler elever jämfört med utbildningsnämndens verksamhetsplan, vilket innebär ökade schabloner motsvarande cirka 80 mnkr.

Antalet nyanlända elever har ökat under hösten 2015 och våren 2016. Tidigare har elevantalet under vårterminen i stort sett varit detsamma som under hösten, men nu ökar antalet varje månad både för egen regi och fristående verksamhet. Elevprognosen är därmed något mer osäker jämfört med tidigare år.

Antalet elever inskrivna i fritidshem beräknas öka med 2 230 barn, varav 1 620 i egen regi och 610 i fristående fritidshem och fritidshem i andra kommuner. Totalt motsvarar volymförändringarna en schablonökning om 101,7 mnkr, samtidigt som föräldraintäkterna beräknas öka med 10,2 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget.

Inom den öppna fritidsverksamheten beräknas barnantalet öka med cirka 1 100 jämfört med kommunfullmäktiges budget och det motsvarar en schablonökning om 7,4 mnkr.

Omslutningsförändringar

Verksamhetsområdet grundskola redovisar omslutningsförändringar om totalt 254,9 mnkr. Dessa består framför allt av ökad omslutning avseende Skolplattformen och ökade statsbidrag för asylsökande elever. Dessutom redovisas omslutningsförändringar för bland annat ökade intäkter för interkommunala elever och övriga statsbidrag. Omslutningsförändringarna redovisas i sin helhet i bilaga 2.

Grundskola och fritidshem i egen regi

Grundskola, fritidshem och grundsärskola i egen regi redovisar ett överskott om 22,5 mnkr före resultatdispositioner och ett överskott om 26,9 mnkr efter resultatdispositioner. Av överskottet avser 15 mnkr grundskolans reserv som är avsatt för att täcka anslagsenheternas eventuella underskott. Dessutom redovisas ett överskott om 10 mnkr avseende ökade statsbidrag för asylsökande elever.

Skolorna redovisar ett underskott om 2,5 mnkr före och resultatdispositioner och ett överskott om 1,9 mnkr efter resultatdispositioner. Jämfört med bokslutet 2015 är det en försämring om 92,7 mnkr före resultatdispositioner och 44 mnkr efter resultatdispositioner. Överlag är grundskolorna försiktiga i sina prognoser och erfarenheter från tidigare år visar att skolornas bokslut generellt sett blir bättre jämfört med de första prognoserna för året.

Resultatenheter

Ingående fond 2016 mnkr	
Ingående fond resultatenheter 2016	246,8
Totalt ingående fond grundskola	246,8
Utgående fond 2016 mnkr	
Resultatenheter med överskott (91)	248,5
Resultatenheter med underskott (3)	-6,0
Resultatenheter med fond +/- 0 (9)	0,0
Totalt utgående fond grundskola	242,5

Grundskoleavdelningens 103 resultatenheter har en sammanlagd ingående fond om 246,8 mnkr. Ett överskott om 242,5 mnkr beräknas föras över till 2017. I prognosen redovisar resultatenheterna ett underskott om 5,6 mnkr före och ett underskott om 1,3 mnkr efter resultatdispositioner. Av de 25 resultatenheter som redovisar ett underskott före resultatdispositioner planerar merparten att utnyttja sina fonder för särskilda satsningar som till exempel inköp av surfplattor och läromedel. I några enstaka fall används fonderna för att parera tillfälliga elevminskningar innan en anpassning av organisationen har gjorts. Endast en resultatenhet förväntas att avvecklas i bokslutet.

Anslagsenheter

Grundskolans 15 anslagsenheter redovisar ett sammanlagt överskott om 3,1 mnkr. Av dessa redovisar 6 enheter ett överskott om 3,9 mnkr, 7 enheter redovisar ett nollresultat medan

endast 2 enheter redovisar ett underskott om sammanlagt 0,8 mnkr. Till 2017 har 11 enheter möjlighet att bli inrättade som resultatenheter eftersom de hade ett positivt resultat i 2015 års bokslut och även beräknas ha det i 2016 års bokslut.

Fristående grundskola/fritidshem samt grundskola/fritidshem i annan kommun

Fristående grundskola/fritidshem och grundskola/fritidshem i annan kommun redovisar ingen avvikelse jämfört med budget.

Grundsärskola								
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	220,3	30,2	0,8	0,0	251,3	-21,1	214,3	15,9
Fristående	111,6	0,0	0,0	0,0	111,6	0,7	112,3	0,0
Andra kommuner	21,6	0,0	0,0	2,4	24,0		24,0	0,0
Totalt	353,5	30,2	0,8	2,4	386,9	-20,4	350,6	15,9

Analys av utfallet

Grundsärskolan redovisar ett överskott om 15,9 mnkr före och efter resultatdispositioner. Överskottet återfinns inom egen regi och beror framför allt på att kostnaderna för elever i grundsärskolan som är integrerade i grundskolan redovisas inom verksamhetsområdet grundskola.

Prestationsförändringar

För grundsärskolan i egen regi beräknas elevantalet minska med närmare 60 elever jämfört med kommunfullmäktiges budget, vilket motsvarar en nettominskning av schablonbudgeten med 21,1 mnkr. För elever i behovsgrupp 5 beräknas ersättningen för merkostnader att uppgå till 3,2 mnkr.

Antalet elever i fristående grundsärskola och grundsärskolor i andra kommuner beräknas öka med ett par elever, vilket motsvarar ökade schabloner med 0,7 mnkr.

Omslutningsförändringar

Verksamhetsområdet grundsärskola redovisar omslutningsförändringar om 22,6 mnkr, vilket beror på minskade intäkter.

Grundsärskola i egen regi

Grundsärskolan i egen regi redovisar ett överskott om 15,9 mnkr, vilket beror på att kostnaden för särskoleelever integrerade i grundskolan redovisas under verksamhetsområde grundskola.

Fristående grundsärskola och grundsärskola i annan kommun

Fristående grundsärskola och grundsärskola i andra kommuner redovisar ingen avvikelse jämfört med budget.

4 Gymnasieskola och gymnasiesärskola

4.1 Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Lärarnas undervisning utgår alltid från examensmålen, ämnesplanernas kunskapskrav, beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, är delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Formativ bedömning används för att varje elev ska kunna följa sin kunskapsutveckling och för att lärarna ska kunna bedöma och utveckla undervisningen. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elever med gymnasieexamen				89 %		91 %	91 %	2016
 Andel gymnasieelever med godkänt i samtliga kurser i examensbevisen				78 %		80 %		2016
  Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan				76,8 %		61 %	61 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska ta fram en skolbiblioteksplan under 2016 i syfte att verka för läsning och bildning i Stockholms skolor och förskolor	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska verka för att fler skolor ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling" och att goda exempel på hur skolorna kan arbeta med hållbar utveckling sprids inom staden.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomlysa stödet till barn i behov inom ramen för skolpengen i syfte att öka de tidiga insatser och öka skolresultatet för dessa elever, med en särskild analys utifrån genus	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska professionalisera rollen som elevassistent genom satsningar på kompetensutveckling.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska säkerställa att varje skola har ett elevhälso-team med tillgång till skolkuratorer, skolpsykologer, skolsköterskor och specialpedagoger så att stöd kan påbörjas inom rimlig tid.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten att utöka antalet moderna språk, med exempelvis arabiska och kinesiska.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utveckla arbetet med studie- och yrkesvägledning mellan grundskolans skolformer och gymnasieskolans skolformer	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska utreda genomströmningen av elever på gymnasiet i syfte att identifiera åtgärder för ytterligare öka måluppfyllelsen	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet med att utveckla hbtq-kompetensen inom skolan och förskolan i samråd med kommunstyrelsens kansli för mänskliga rättigheter samt stadsdelsnämnderna.	2016-01-01	2016-12-31	
 En modell för övergången från grundskolans CSI-grupper ska prövas där förstärkt vägledning och rutiner för övergång till gymnasieskolan utvecklas	2016-01-01	2016-12-31	
 Insatser för att stärka yrkesutbildningarnas attraktivitet ska genomföras	2015-01-01	2016-12-31	
 Kartläggningen av avhoppet med syfte att ta fram förslag på åtgärder fortsätter	2013-01-01	2016-12-31	
 Kvalitetsprogram för studie- och yrkesvägledning ska tas fram i samverkan inom förvaltningen och med arbetsmarknadsförvaltningen	2016-01-01	2016-12-31	
 Lärgrupper för rektorer inom och mellan skolor ska genomföras i syfte att utveckla rollen som ledare av den pedagogiska verksamheten	2016-01-01	2016-12-31	
 Mottagande av nyanlända elever året runt ska utredas	2016-01-01	2016-12-31	
 Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar följs upp	2012-01-01	2016-12-31	
 Organisationen av introduktionsprogrammet, språkintröduktion, ska utredas	2016-01-01	2016-12-31	
 Studiehjälpling på modersmålet med hjälp av fjärrundervisning ska utvecklas	2016-01-01	2016-12-31	
 Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta	2014-01-01	2016-12-31	
 Säkerställa tillgänglighet på webben för elever, vårdnadshavare och pedagoger med funktionsnedsättningar	2012-01-01	2016-12-31	
 Uppdrag för kompetensnav när det gäller synskadade och hörselskadade elever ska fastställas, start höstterminen 2016	2016-01-01	2016-12-31	
 Utbildningsnämnden ska arbeta vidare med att stärka och utveckla skolornas förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete	2014-01-01	2016-12-31	

4.1.1 Nyanlända elever - utökning av språkintröduktion

Förvaltningen har öppnat ytterligare en mottagande skolenhet i Skärholmen samt startat grupper för nyanlända ungdomar på Bromma gymnasium, S:t Eriks gymnasium samt Enskede Gårds gymnasium. För att möta det akuta behovet har de två mottagande skolenheterna organiserat undervisningen i förmiddags- samt eftermiddagsgrupper och för att uppfylla skollagens krav om heltidsstudier utökat tiden med kompletterande aktiviteter. Samarbetspartners kring aktiviteter är arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg, Choice (undervisning i hälsa och droger), Internationella bekantskaper (exempelvis läxstöd, skaparverkstad och stadsvandring) samt Brännpunkt (exempelvis läxstöd, dans och matlagning). Förvaltningen för dessutom dialog med fristående huvudmän om samarbete kring nyanlända och språkintröduktion, främst med sikte på kommande läsår.

4.1.2 Skolinspektionens tillsyn

Skolinspektionens regelbundna tillsyn över utbildningen på gymnasial nivå omfattar 13 skolenheter, åtta gymnasieskolor och fem gymnasiesärskolor. Samtliga skolor ska ha blivit

inspekterade till i mitten av maj. Skolinspektionens tillsyn har hittills resulterat i två beslut. Det ena är beslutet efter den tidigare lagda tillsynen vid Ross Tensta gymnasium och det andra gäller Spånga gymnasiesärskola. Det är för tidigt att dra några slutsatser av dessa beslut men förvaltningen har tillsatt en arbetsgrupp som kommer att analysera samtliga beslut och se över vilka insatser som krävs för att rätta till de brister som uppmärksammas.

Av tre protokoll som Skolinspektionen har skickat för kommunikering går det ännu inte heller att dra några övergripande slutsatser om kritikområden. Dock kan konstateras att Skolinspektionen har ställt många frågor om områden som huvudmannen redan har identifierat som problematiska på de olika skolorna.

Ross Tensta gymnasium

Förvaltningen påbörjade våren 2015 ett analysarbete kring Ross Tensta gymnasium och skolans framtida organisation. Orsaken var det minskade söktrycket, ökad andel elever på introduktionsprogram samt signaler om oro i april och återkommande i oktober 2015. Arbetet fortsatte under höstterminen och utmynnade i ett beslut den 15 januari om stoppad antagning och beslut den 17 februari om flytt av elever på nationella program till andra skolor till hösten 2016. Ross-konceptet avvecklas eftersom elevunderlaget inte finns kvar på skolan. Introduktionsprogrammet språkintröduktion kommer att finnas kvar på skolan.

Skolinspektionen fick under hösten 2015 flera signaler om problem vid Ross Tensta gymnasium varför de tidigare lade sin redan planerade tillsyn. Skolinspektionen visade på allvarliga brister inom fem olika områden. Trots dessa finns det verksamhet som fungerar bra i skolan, som språkintröduktionen, vilket också bekräftas av Skolinspektionen i muntlig återkoppling. I en delredovisning till Skolinspektionen har förvaltningen redogjort för de kraftiga och omfattande insatser som nu vidtas för att åtgärda bristerna och hjälpa eleverna över till sina nya skolor.

En uppföljande utvärdering av Ross Tensta gymnasium genomförs för att belysa några viktiga kärnområden i verksamheten och ge förbättrade förutsättningar för den förändringsprocess som pågår.

4.1.3 Utökning av sommarskola

Med anledning av ökat behov att få nyanlända i utbildning samt nytt regelverk kring statsbidrag för gymnasiekurser i sommarskola, utökas antalet platser på sommarskola. Förvaltningen har till Skolverket lämnat in ansökan om statsbidrag som omfattar 2 500 elever. Skolor som erbjuder sommarskola är Thorildsplans gymnasium (cirka 1 200 platser), Blackebergs gymnasium (cirka 700 platser), Ross Tensta gymnasium (cirka 350 platser) samt Sprint 2 (cirka 220 platser förlagt till Södra Latins gymnasium). Förvaltningen har också sett över erbjudna kurser samt riktlinjer kring målgrupp när det gäller sommarskola.

4.1.4 Arbete kring trygghet och studiero

För att stödja rektorerna i deras arbete kring att öka tryggheten och studieron i stadens gymnasieskolor har förvaltningen arbetat med att tydliggöra regelverket kring disciplinära åtgärder samt andra särskilda åtgärder. Arbetet för förbättrad trygghet och studiero fortsätter.

4.1.5 Skolplattformen

Införandet av Skolplattformen pågår inom gymnasieskolan. Det finns behov av att säkra funktionaliteten och arbete pågår för att lösa detta. Införandet av nya verktyg är framflyttat och därmed behöver planeringen för införande av resterande delar av Skolplattformen ses över.

4.1.6 Preliminär antagning till gymnasieskolan 2016

Första ansökningsomgången

Totalt har 8 237 personer (varav 7 505 direkt från årskurs 9) folkbokförda i Stockholms stad sökt gymnasieskolan, vilket är en ökning med 497 personer jämfört med april 2015.

Andelen som i första hand söker högskoleförberedande program är 84 procent och andelen för yrkesprogram är 16 procent. Jämfört med förra året har andelen sökande till högskoleförberedande program minskat något (från 84,5 procent) och andelen sökande till yrkesprogram ökat (från 15,5 procent).

Av de sökande är 16,3 procent ännu inte behöriga till det program de sökt i första hand, vilket är en försämring jämfört med förra årets 15,6 procent.

Det mest förekommande valet för personer folkbokförda i Stockholm är en kommunal skola i Stockholms stad, även om andelen har minskat de senaste tre åren. Andelen sökande till andra kommuner är oförändrad medan andelen sökande till fristående skolor har ökat.

Förstahandsval till gymnasieskolan 2014-2016 för sökande folkbokförda i Stockholms stad, antal och procent utifrån huvudman

	2014	2015	2016
Kommunal gymnasieskola i Stockholms stad	3 670 (46,4 %)	3 383 (43,7 %)	3 444 (41,8 %)
Annan kommuns kommunala skola	1 408 (17,8 %)	1 400 (18,1 %)	1 487 (18,1 %)
Fristående gymnasieskola	2 834 (35,8 %)	2 957 (38,2 %)	3 306 (40,1 %)

Preliminärt antagna

Av de sökande folkbokförda i Stockholms stad antogs 63,3 procent på sitt förstahandsval (program, inriktning och skola), vilket är en ökning från 61,7 procent för 2015.

Den största andelen av de sökande som är folkbokförda i Stockholms stad är i år preliminärt antagna till en fristående skola, tidigare år har störst andel blivit antagna till kommunal skola i Stockholms stad (se tabell nedan). Andelen som är preliminärt antagna till kommunala

gymnasieskolor i Stockholms stad har minskat liksom andelen som blir antagna i annan kommun.

Preliminär antagning 2014-2016 för sökande som är folkbokförda i Stockholms stad, fördelning av antagna elever utifrån huvudman

	2014	2015	2016
Kommunal gymnasieskola i Stockholms stad	45,6 %	42,2 %	40,7 %
Annan kommuns kommunala skola	15,1 %	16,3 %	15,7 %
Fristående gymnasieskola	39,3 %	41,5 %	43,6 %

Preliminär antagning 2016 till kommunala skolor i Stockholms stad

Vid stadens kommunala gymnasieskolor har 4 213 personer preliminärt antagits till de nationella programmen, vilket är en ökning med 61 personer jämfört med 2015. Andelen sökande som är folkbokförda i en annan kommun och som är preliminärt antagna i Stockholms stad är 39 procent, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Antalet vakanta platser, efter den preliminära antagningen, på nationella program i Stockholms stads gymnasieskolor är 442. Andelen vakanta platser på yrkesprogrammen är 40,9 procent (av totalt 722 platser) och på de högskoleförberedande programmen är andelen 3,7 procent (av totalt 3 933 platser).

Antalet sökande till lärlingsutbildning har minskat jämfört med förra året, från 45 till 37 förstahandssökande.

Gymnasiesärskolan

Förra året gjordes preliminär antagning till tre program i gymnasiesärskolan. I år kommer preliminär antagning att göras till samtliga program. Totalt kommer 51 sökande att bli preliminärt antagna. Det finns några sökande som ännu inte har beslut om att de tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan och för dessa sökande kan antagning ännu inte göras.

4.1.7 Utvärdering av stadens utbildningar

En utvärdering av tre introduktionsprogram (IMPRE, IMPRO och IMYRK) har påbörjats på stadens kommunala skolor. Syftet med denna utvärdering är att undersöka utbildningarnas kvalitet och att ta fram förslag till kvalitetshöjande åtgärder.

En enkät för att undersöka yrkesprogrammets attraktivitet har sänts ut till tre fristående gymnasieskolor. Fler skolor, både kommunala och fristående skolor, kommer att få möjlighet att genomföra denna enkät som är tänkt att ligga till grund för en fördjupad utvärdering av yrkesprogrammen i staden.

4.2 Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat/Målbild

Alla gymnasieelever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med socialtjänst och polis samt andra relevanta aktörer.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elever i årskurs 2 på gymnasiet, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	87 %					Inför 2017	öka	2016
◆ Andel gymnasieelever som är trygga i skolan	90 %			89 %		95 %	95 %	2016
◆ Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	58 %			54 %		60 %		2016
 Total frånvaro i gymnasieskolan				14 %		13 %		2016

Förvaltningen konstaterar att utfallen på de indikatorer som är hämtade från brukarenkäten inte helt når upp till årsmålen, även om utfallet förbättrats jämfört med föregående år. Förvaltningen återkommer med en analys i tertialrapport 2.

4.3 Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat/Målbild

Alla elever i gymnasieskolan är delaktiga i planering och uppföljning av sin kunskapsutveckling och har genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen. Eleverna har utvecklat en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Varje elev har en studieplan som regelbundet följs upp. För att eleverna ska kunna följa progressionen i lärandet används exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
◆ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	62 %			62 %		70 %		2016

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
 Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	53 %			51 %		60 %		2016
 Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	39 %			41 %		50 %		2016

Förvaltningen konstaterar att utfallen på de indikatorer som är hämtade från brukarenkäten inte når upp till årsmålen. Förvaltningen återkommer med en analys i tertialrapport 2.

4.4 Nämndens mål: Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning, eller arbete.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasieutbildning						70 %	fastställs 2016	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram ett program för livslångt lärande i Stockholm med syfte att öppna dörrar till studier. Arbetsmarknadsnämnden ska vara sammankallande i detta arbete.	2016-01-01	2016-12-31	
 Projektet Stockholms unga studerar och arbetar (SUSA) ska genomföras	2016-01-01	2019-07-31	

Ungdomar som saknar fullföljd gymnasieutbildning har betydligt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden än de med en gymnasieexamen. Det ESF-finansierade projektet SUSA är ett samverkansprojekt mellan utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Målet är att fler ungdomar ska fullfölja gymnasiestudier.

Projektteamet är rekryterat och rekrytering av projektmedarbetare pågår. Projektet övergår den 1 juni till genomförandefas och kommer att genomföras på två grundskolor, Hagsätra-skolan och Hässelbygårdsskolan, och två gymnasieskolor, ESS-gymnasiet och Stockholms byggtkniska gymnasium, samt arbetsmarknadsförvaltningens ungdomsverksamhet Aim.

4.5 Nämndens mål: Eleverna upplever och deltar i kulturlivet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Alla elever får ta del av professionella kulturupplevelser. Kultur, estetiska läroprocesser och eget kreativt skapande är en integrerad del i lärandet.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
 Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	51 %					Inför 2017		2016

Frågan ingår i brukarundersökning 2016 för gymnasieskolan och utfallet ger underlag för årsmål för 2017.

Avsnitt 3.4, aktiviteter kring Kulan gäller även gymnasieskolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden, Stockholms Stadsteater AB, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna har ett gemensamt ansvar för att alla barn i stadens förskolor och skolor ska komma i kontakt med minst en professionell kulturupplevelse per termin.	2016-01-01	2016-12-31	

4.6 Nämndens mål: Alla elever har kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Alla elever ska under sin utbildning ha kontakter med högskola, branscher eller näringsliv utifrån utbildningens innehåll och mål. Eleverna ska därigenom ges möjlighet till kunskap, inspiration och underlag inför framtida studier och yrkesval.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Gymnasieskolorna ska i tertiärrapport 2 redovisa samarbeten/kontakter med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer	2016-01-01	2016-08-31	

4.7 Ekonomisk uppföljning

Gymnasieskola								
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	746,3	338,7	53,0	35,4	1 173,4	77,3	1 247,8	2,9
Fristående	1 050,7			6,0	1 056,7	-3,7	1 054,9	-1,9
Andra kommuner	337,8			0,3	338,1	0,3	338,4	0,0
Totalt	2 134,8	338,7	53,0	41,7	2 568,2	73,9	2 641,1	1,0
Ingående fond från 2015								33,4
Utgående fond till 2017								-29,4
Resultat efter fonder								5,0

Analys av utfallet

Verksamheten prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr före resultatdispositioner och ett överskott om 5,0 mnkr efter resultatdispositioner. Överskotten finns på central förvaltning. Underskott återfinns inom gymnasieskolorna i egen regi samt fristående gymnasieskolor.

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd gymnasieskola

Kostnaden för verksamhetsstöd för fristående gymnasieskolor beräknas uppgå till 20,0 mnkr och för verksamhetsstöd för egen regi till 17,6 mnkr. Prognosen är att budgeten om 37,6 mnkr kommer att hållas.

Prestationsförändringar

Jämfört med kommunfullmäktiges budget beräknas en sammanlagd ökning med cirka 760 elever, vilket ger en prestationsökning motsvarande 73,9 mnkr. Inom egenregi ökar antalet elever med 793, vilket ger en schablonökning om 77,3 mnkr. Antalet elever i andra kommuners gymnasieskolor ökar något vilket ger en schablonökning om 0,3 mnkr. Antalet elever i fristående gymnasieskolor minskar med cirka 40 elever, vilket motsvarar en schablonminskning med 3,7 mnkr. Elevantal redovisas i sin helhet i bilaga 1.

Den stora prestationsökningen inom egen regi beror främst på ett ökat mottagande av nyanlända elever.

Omslutningsförändringar

Gymnasieverksamheten redovisar omslutningsförändringar om totalt 87,1 mnkr. Det beror främst på ökade statsbidrag för asylsökande elever och ökad omslutning avseende Skolplattformen. Omslutningsförändringarna redovisas i sin helhet i bilaga 2.

Gymnasieskolor i egen regi

Gymnasieskolorna i egen regi redovisar ett underskott om 33,4 mnkr. Av underskottet avser 7,4 mnkr gymnasiesärskolan.

Underskotten inom gymnasieskolan beror i huvudsak på ett minskat elevunderlag på vissa skolor och ett minskat intresse för skolor med yrkesprogram. En annan svårighet som några

skolor har är när de drabbas av elevavhopp under pågående läsår, vilket leder till små klasser. Förvaltningen arbetar med att se över utbudet och genomföra omstruktureringar.

Två tredjedelar av gymnasieskolornas underskott hänförs till gymnasieområde 1. Skolorna har inte fullt ut kunnat anpassa sina organisationer och arbetssätt till ett minskande elevantal. Midsommarkransens gymnasium och Kärrtorps gymnasium visar de största underskotten i förhållande till sin budget. Midsommarkransens gymnasium startade sin verksamhet hösten 2013 och är fortfarande inne i ett uppbyggnadsskede. Kärrtorps gymnasium har drabbats hårt av ett minskande elevantal, dels i form av elevavhopp men också av ett minskat antal sökande elever till skolan.

Ett par skolor använder del av sina upparbetade fonder till kompetensutveckling av personalen.

Skolor som prognostiserar underskott har tagit fram handlingsplaner för en ekonomi i balans.

Underskotten på gymnasieskolorna pareras av minskade kostnader på central förvaltning. Gymnasiestaben redovisar ett överskott om 20,1 mnkr, varav 8,0 mnkr utgörs av den reserv som avsatts för att täcka eventuella underskott vid anslagsenheterna. Resterande belopp är i huvudsak ökade statsbidrag för asylsökande elever. Förvaltningsledningen redovisar minskade kostnader med 4,6 mnkr. Vuxenutbildningsverksamheten redovisar minskade kostnader med 2,6 mnkr.

Resultatenheter

Ingående fond 2016 mnkr	
Ingående fond resultatenheter 2016	33,4
Totalt ingående fond gymnasieskola	33,4
Utgående fond 2016 mnkr	
Resultatenheter med överskott (10)	31,2
Resultatenheter med underskott (1)	-1,8
Resultatenheter med fond +/-0 (4)	0,0
Totalt utgående fond gymnasieskola	29,4

De 15 resultatenheterna inom gymnasieavdelningen har sammantaget en positiv ingående fond som uppgår till 33,4 mnkr. I prognosen redovisar resultatenheterna ett underskott om 4,0 mnkr före och ett nollresultat efter resultatdispositioner. Ett överskott om 29,4 mnkr beräknas föras över till 2017. Ingen skola ser ut att avvecklas som resultatenhet.

Anslagsenheter

Av de 14 anslagsenheterna inom gymnasieavdelningen redovisar 7 stycken ett nollresultat medan 7 stycken redovisar ett underskott om 29,3 mnkr. 4 enheter bedöms kunna bli resultatenheter 2017.

Fristående gymnasieskola och gymnasieskola i annan kommun

Stockholms elever i fristående gymnasieskola redovisar ett underskott om 1,9 mnkr vilket beror på en förändrad programmix som ger en ökad snittkostnad per elev samt ökade kostnader för socioekonomiskt tilläggsanslag för elever på program utanför KSL-avtalet. För stockholmare i annan kommun redovisas ingen avvikelse mot budget.

Gymnasiesärskola								
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	73,5	18,6	0,3	0,9	93,3	-7,6	93,4	-7,7
Fristående	69,0				69,0	4,2	73,5	-0,3
Andra kommuner	22,3				22,3		22,3	0,0
Totalt	164,8	18,6	0,3	0,9	184,6	-3,4	189,2	-8,0

Analys av utfallet

Gymnasiesärskolan redovisar ett totalt underskott om 8,0 mnkr. Detta beror främst på verksamheten i egen regi.

Prestationsförändringar

Gymnasiesärskolan i egen regi redovisar minskade prestationer motsvarande totalt 7,6 mnkr. Antal stockholms elever i egen regi minskar med 31 elever jämfört med kommunfullmäktiges budget, vilket ger en minskning av schablonbudget om 15,1 mnkr. Merkostnader för elever i behovsgrupp 5 beräknas till 7,5 mnkr.

Antalet elever i fristående gymnasiesärskolor och andra kommuner visar på en liten minskning om cirka tre elever, jämfört med kommunfullmäktiges budget. Det minskade elevantalet minskar schablonbudgeten med cirka 0,8 mnkr medan merkostnaden för behovsgrupp 5 beräknas till cirka 5,0 mnkr. Sammantaget ökar schablonbudgeten med 4,2 mnkr.

Omslutningsförändringar

Gymnasiesärskolan redovisar en omslutningsförändring om 0,8 mnkr, vilket främst avser intäkter för interkommunala elever.

Egen regi

Gymnasiesärskolan i egen regi redovisar ett underskott om 7,7 mnkr vilket till största del beror på att ett stort underskott beräknas på Lindeparkens gymnasiesärskola. Antalet elever på skolan minskar, från 121 förra året till 100 elever i år.

Fristående verksamhet

Stockholms elever i fristående gymnasiesärskola redovisar ett underskott om 0,3 mnkr vilket kan härledas till en dyrare programmix.

5 Förvaltningsgemensamma frågor

5.1 Nämndens mål: I samtliga verksamheter integreras jämställdhets-, mångfalds- och barnrättsperspektiv samt frågor om demokrati och inflytande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Utbildningsförvaltningen beaktar jämställdhets-, mångfalds- och barnrättsperspektiv i det ordinarie arbetet på central förvaltning och på skolenheter. Personal på utbildningsförvaltningen har kunskap om genus, antirasism och normkritisk pedagogik. Verksamheten motverkar ojämlika strukturer bland både elever och personal för att alla ska garanteras samma rättigheter och möjligheter. Skolan kartlägger verksamhetens form och innehåll tillsammans med elever och förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier. Eleverna har inflytande i skolans likabehandlingsarbete samt känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Skolan samverkar utifrån barnets bästa med socialtjänst och andra aktörer.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
 Andel brukare/hyresgäster som inte upplever att de har blivit diskriminerade i kontakt med stadens verksamheter					--	Inför 2017	öka	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön	2016-01-01	2016-12-31	
 Skolornas upprättade planer mot diskriminering och kränkande behandling stäms av årligen av central förvaltning.	2015-01-01	2016-12-31	

Utbildningsförvaltningens arbetsgrupp för mänskliga rättigheter och barnrätt arbetar kontinuerligt med att stödja integrationen av MR-perspektiven samt barnrättsperspektivet på utbildningsförvaltningen. I mars arrangerades en utbildning i jämställdhetsintegrering för utbildningsförvaltningens ledningsgrupp samt grundskolechefer och gymnasiechefer.

Utbildningsförvaltningen deltar i det jämställdhetsnätverk som SLK har initierat där syftet är att stödja stadens verksamheter i jämställdhetsintegrering.

De insatser inom värdegrund, jämställdhet och HBTQ som påbörjades inom grundskolans områden under hösten 2015 fortsätter. Det omfattar bland annat två uppdragsutbildningar om 7,5 högskolepoäng: normkritik för pedagoger och normkritisk studie- och yrkesvägledning. De skolor som beviljades medel för HBTQ-certifiering under hösten 2015 fortsätter

utbildningsprogrammet under hela 2016 och det gäller även andra skolor som beviljades medel för olika kompetensutvecklingsinsatser.

Flera av stadens gymnasieskolor har initierat och genomfört aktiviteter inom MR-området. På exempelvis Blackebergs gymnasium har ett projekt om normkritisk pedagogik startat för all personal på skolan. Syftet är att alla elever ska känna sig välkomna på skolan och i förlängningen uppnå bättre kunskapsresultat. Till höstterminen kommer rapporten från projektet och skolan kan utvärdera satsningen.

Spånga gymnasium samarbetar med Raul Wallenberg Academy och deras projekt ”Varje människa kan göra skillnad”. Projektet pågår i hela Sverige och får sin final under Raoul Wallenbergs dag den 26-28 augusti. Delar av personalen deltog även vid Amnesty Internationals konferens om mänskliga rättigheter och personalen kommer att hålla föreläsningar om detta och föra kunskapen vidare till såväl elever som personal.

För hösten 2016 har Sprintgymnasiet i Skärholmen beviljats medel för en HBTQ-insats.

Flera gymnasieskolor (Spånga, Norra Real, Globala) samarbetar på olika sätt med RFSU för till exempel sex- och samlevnadsutbildning på lättare svenska och seminarier för språkintruktionsklasser.

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm

Arbetet inom Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm fortgår. Våren 2016 är fokus inom utvecklingsområdet Uppväxtvillkor och utbildning på temat likvärdig utbildning med hög kvalitet och interna påverkningsfaktorer såsom värdegrund/kultur och kompensatoriska åtgärder. En forskarrapport håller på att tas fram som ska ligga till grund för den kommande delrapporten.

5.2 Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt för att stärka och utveckla samverkan med lärosäten och andra externa aktörer

Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Utbildningsförvaltningen bidrar till att stärka Stockholm som världsledande kunskapsregion genom att utveckla samverkan med lärosäten, myndigheter och andra externa aktörer såväl regionalt som nationellt och ge både elever och lärare möjlighet till olika former av samarbeten

Avtalet med Vetenskapens hus har förlängts på tre år och inriktningen de kommande åren är att bli en ämnesdidaktisk mötesplats för föreläsare, lektorer och forskning samt utveckla kurser i programmering som riktar sig till grundskole- och gymnasielärare.

I mars beslutade utbildningsnämnden om uppdragsbeskrivning för en särskild programmeringskommission. Kommissionen ska ledas av skolborgarrådet och bestå av representanter från näringslivet, akademien och skolverksamheten. Syftet är att på ett framsynt och strategiskt sätt titta på nationella och internationella exempel om hur programmering blir en del av skolornas verksamhet och ta fram förslag och rekommendationer.

Arbetet med att utifrån stadens innovationsstrategi ta fram en plan för hur skolor ska kunna söka om särskilda innovationsmedel pågår. Ansökningar ska kunna ske i maj inför nästa läsår.

5.3 Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Utbildningsförvaltningens arbete med strategisk kompetensförsörjning säkerställer att alla nivåer gemensamt har den kompetens som är nödvändig för att skapa den bästa skolan för varje elev.

Utbildningsförvaltningen attraherar, rekryterar, introducerar och behåller kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ till och får möjlighet att utveckla sig själva och sitt uppdrag.

Lärarna är behöriga och legitimerade, och bidrar tillsammans med övrig personal till skolans utveckling.

Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god. Ett särskilt fokus läggs på frågor kring arbetsbelastning och ledarskap.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Aktivt Medskapandeindex				79		81	83	2016
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats				86 %		100 %	100 %	2016
  Index Bra arbetsgivare						--	fastställs 2016	2016
  Index Psykosocial arbetsmiljö						--	fastställs 2016	2016
  Sjukfrånvaro	5,5 %	4,1 %	6,1 %	5,5 %	5 %	5 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2016
  Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	41 st	25 st	16 st		100 st	100 st	750	Tertial 1 2016
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	21 st	15 st	6 st	98 st	100 st	100 st	500 st	Tertial 1 2016

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb						80 st	10 000 st	2016
  Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	52 st				100 st	100 st	800 st	Tertial 1 2016
   Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi				74 st		74 st	8000 st	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda.	2016-01-01	2016-12-31	
 Samverka med arbetsmarknadsförvaltningen och andra aktörer med syfte att stödja personer med funktionsnedsättning vad gäller möjligheterna till anställningar och praktikplatser.	2013-01-01	2016-12-31	
 Säkerställa ickediskriminering vid rekrytering.	2013-01-01	2016-12-31	
 Utveckla former för brukarinflytande (Rådet för funktionshinderfrågor)	2014-01-01	2016-12-31	
 Ta fram en plan för kompetensförsörjning av lärare, utifrån den av nämnden beslutade kompetensförsörjningsstrategin	2016-01-01	2016-12-31	
 Ta fram förslag på åtgärder för att behålla erfarna lärare efter ordinarie pensionsålder	2016-01-01	2016-12-31	
 Ta fram en plan för utfasning av allmänna visstidsanställningar till förmån för tillsvidareanställningar	2016-01-01	2016-12-31	

5.3.1 Personal- och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning av lärare

En kompetensförsörjningsplan för lärare från förskola till gymnasiet är beslutad av utbildningsnämnden i april i samband med underlag för budget 2017 med inriktning 2018 och 2019. Planens fokusområden för 2016 är att kommunicera förvaltningens arbetsgivarerbjudande, att nyansera och bredda bilden av skolan genom att ge relevanta bilder från skolan och läraryrket som visar på arbetsglädjen och komplexiteten i yrket, öka deltagandet i behörighetsgivande utbildningar, se över hur undervisningen kan organiseras då alla lektioner inte kan ledas av legitimerade lärare, utreda vilka av lärares arbetsuppgifter som kan kompletteras och utföras av andra yrkeskategorier samt fler lärare i fritidshem.

Antalet lärare som deltar i Lärarlyftet II under våren 2016 är färre jämfört med tidigare år eftersom utbudet av kurser är mindre och enbart vänder sig till grundskolan.

Utbildningsförvaltningen planerar att ta fram en serie korta podd-TV-filmer om 2-4 minuter (humor, dörröppnare) som följs upp med lika många poddradio-avsnitt om 20-45 minuter (dialog av och med lärare, skolledare, rektorer, fackliga representanter och andra verksamma inom skolan). Syftet är att nyansera bilden av skolan som arbetsplats.

Förvaltningen kommer att utreda möjligheterna att inrätta ett mobilt lärarteam som skulle fungera som vikariepool i egen regi.

Utbildningsförvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram förslag på åtgärder för att behålla erfarna lärare efter ordinarie pensionsålder. I arbetet med nyanlända har en förfrågan gått ut till 209 nyblivna pensionärer om att arbeta med nyanlända elever och 85 (40 %) av dem har anmält intresse för arbete. Efter genomförd intervju och referenstagning har hittills 50 personer kommit i arbete.

Gemensamma kompetensutvecklingsinsatser

Utifrån strategin för språkutvecklande arbete i förskolan, grund- och gymnasieskolan planeras olika insatser. För lärare i grund- och gymnasieskolan kommer insatserna att samordnas med och komplettera den statliga satsningen Läslyftet och bestå av seminarier, föreläsningar, nätverk, FoU-projekt samt stöd till skolor att planera för hela skolans språkutvecklande arbete. Under våren har en särskild utbildning för fyrtio modersmållärare med läslyftet som grund anordnats, nätverksträffar för lärare som undervisar nyanlända och förstelärare som har språkutvecklande uppdrag samt särskilda seminarier om språk- och kunskapsutvecklande arbete i olika ämnen.

Förvaltningen har läsåret 2016/2017 tilldelats fullt statsbidrag för Läslyftet som nu även omfattar gymnasieskolan. Förvaltningen har beslutat att förstärka satsningen med egna medel så att alla som önskar kan delta. För att säkerställa att alla handledare får utbildning har förvaltningen inlett samarbete med Skolverket och kommer att ansvara för nästa läsårs utbildningsinsatser.

Det programmeringsprojekt som utbildningsnämnden beslutade om 2015 har startat och ska pågå till 2018. En utbildningsinsats har startat i samarbete med Vetenskapens Hus med 17 grund- och gymnasielärare. Fler grupper kommer att starta till hösten. Vidare har det varit möjligt för lärare att ansöka om att delta i ett FoU-projekt i programmering inom den regionala samverkansplattformen Stockholm teaching and learning study.

För femte året i rad är förvaltningen med och anordnar SETT-dagarna i slutet av april. Teman för året är vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, lärmiljöer och inkludering. Flera seminarier har tema programmering och en särskild kodverkstad anordnas där alla har möjlighet att prova på kodning.

För att stötta förstelärare och lektorer i uppdraget att leda kollegialt lärande och undervisningsutveckling på vetenskaplig grund har olika former av nätverk, seminarier och konferenser kopplade till det ordinarie FoU-arbetet och statliga satsningar anordnats. Två serier om tre utbildningstillfällen med fokus på att leda det kollegiala lärandet har genomförts av lärarcoacherna för cirka 100 förstelärare. En annan seminarieserie har genomförts på temat forskningsanvändning i praktiken.

Under våren 2016 kommer 60 personer att gå en utbildning i syfte att professionalisera rollen som elevassistent inom stadens skolor, alla skolformer. Ämnen som styrdokument, kommunikation och förhållningssätt behandlas.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram ett förslag på kravprofil för fritidspedagoger. Förslaget ska diskuteras vidare i en referensgrupp som består av biträdande rektorer. Barnskötare med minst tre års yrkeserfarenhet ska, inom ramen för sin anställning, erbjudas att studera den reguljära erfarenhetsbaserade högskoleutbildningen till fritidspedagog. Kursen erbjuds inte på något lärosäte hösten 2016 utan först våren 2017.

Chefsförsörjning

Ett förslag till kompetensförsörjningsplan för chefer på utbildningsförvaltningen har tagits fram för att säkerställa att rektor har rätt förutsättningar för att klara det komplexa chefsuppdraget. Arbete pågår med att revidera och vidareutveckla förvaltningens chefsprogram. Under hösten 2016 ska även en kravprofil för skolledare tas fram utifrån de förändrade kraven.

5.3.2 Vägar in i läraryrket

Arbetet med att hitta nya vägar in i läraryrket pågår. Projektet Från nyanländ till nyanställd påbörjades i januari och hittills är drygt 30 personer anmälda till de aktiviteter som utbildningsförvaltningen erbjuder och merparten av de anmälda (26 personer) studerar på svenska för pedagoger. Cirka 30 procent är nyanlända i bemärkelsen inskrivna hos Arbetsförmedlingen Stockholm Etablering. Bedömningen är att andelen formellt nyanlända lärare kommer att öka i takt med att andelen asylsökande som får uppehållstillstånd ökar. Deltagarna är i huvudsak mellan 25 och 35 år gamla och majoriteten är kvinnor. Projektet räknar med att kunna rekrytera minst 30 nya deltagare per halvår. En faktor som kan komma att påverka denna siffra är regeringens satsning på nationellt snabbspår för lärare och det återstår att se hur spåren kan komplettera varandra och tillsammans bidra till kompetensförsörjning av lärare. Det lokala Stockholmsprojektet kan inte beviljas statliga medel.

Samarbetet med Teach for Sweden har utökats, från 4 kandidater vid starten 2013, till 20 kandidater under 2016. Syftet är att attrahera nytexaminerade personer som anställs på en skola samtidigt som de kompletterar sin universitetsexamen för att bli legitimerade lärare.

Även samarbetet med Rebel Learners fortsätter. Genom Rebel Learners ges lärarstudenter möjlighet till kurser, seminarier och utveckling för att stärka dem i den framtida yrkesrollen.

5.3.3 Lön som verktyg för verksamhetsutveckling

Som ett led i att stärka utbildningsförvaltningens attraktionskraft har förvaltningsledningen beslutat att, inom förvaltningens budgetutrymme, i löneöversynen 2016 prioritera lärare, specialpedagoger, forskollärare och fritidspedagoger. Vidare ska skickliga legitimerade lärare, i de verksamheter där legitimationskrav finns, prioriteras utifrån att dessa har ett mer komplext uppdrag med större ansvar än de som saknar legitimation.

För att öka attraktiviteten i grundskolor i ytterområdena med större utmaningar kommer fortsatt styrning av löneutrymme i löneöversynen att ske till ett antal av dessa. Styrningen avser de grupper som identifierats som prioriterade.

5.3.4 Introduktion av nyanställda

Utvecklingen av introduktionsprogrammet för nytutexaminerade lärare pågår. Erbjudandet till rektorer och nyanställda om vad som ingår i introduktionsprogrammet tydliggörs och presenteras på stadens olika skolledarnätverk.

Under 2016 genomför utbildningsförvaltningen projektet ”effektivare introduktion för nyanställda”. Den digitala introduktionen bygger på nya och befintliga supportguider som når den nyanställda via automatiska mailutskick.

Antalet övningsskolor i Stockholm i samarbete med Stockholms universitet har utökats med en grundskola och två förskoleenheter. Det totala antalet lärarstudenter placerade i stadens verksamheter våren 2016 är 3 340, vilket är en ökning med 250 studenter jämfört med våren 2015. En övningsskola har börjat bjuda in närliggande skolor till professionsseminarier för lärarstudenter. Att hitta modeller för hur erfarenheterna på ett metodiskt sätt kan spridas är ett utvecklingsområde i samarbete med Stockholms universitet. Vid nätverksmöten för VFU-ansvariga på skolor och kontaktpersoner på stadsdelsförvaltningarna redovisas erfarenheter från övningsskoleprojektet för att övriga skolor ska få ta del av dessa. En kartläggning pågår för att identifiera framgångsfaktorer för att säkerställa en likvärdig VFU på såväl övningsskolor som övriga skolor.

I november kommer utbildningsförvaltningen att anordna en arbetsmarknadsdag i stadshuset för lärarstudenter i slutet av sin utbildning. Studenterna kommer från universitet och högskolor i Mälardalen.

5.3.5 Arbetsvillkor

Arbetet med att erbjuda heltid till ofrivilligt deltidsanställda samt begränsa antalet nyanställningar på deltid fortsätter. Förvaltningens chefer får stöd i att finna lösningar för utökning av tjänster. En ny rutin har införts där deltidsanställda medarbetare kontinuerligt kan anmäla önskemål om heltidsanställning via ett formulär på intranätet.

En kartläggning har påbörjats beträffande allmänna visstidsanställningar inom förvaltningen. Kartläggningen är utgångspunkt för att ta fram en plan för att minska antalet visstidsanställningar. De yrkesgrupper som har flest visstidsanställda är barnskötare och elevassistenter. De allmänt visstidsanställda inom dessa grupper utgör cirka 68 procent av det totala antalet. Fördelningen kvinnor och män i dessa grupper av visstidsanställda är relativt jämn.

5.3.6 Sjukfrånvaro, arbetsmiljö och hälsa

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetsmiljöarbetet. En utbildningsinsats kring implementering av Arbetsmiljöverkets nya föreskrift ”organisatorisk och social arbetsmiljö”

har startat. Flera utbildningstillfällen är inplanerade under våren 2016, cirka 1 000 platser finns att tillgå och utbildningen är obligatorisk för alla chefer, som också ansvarar för att sprida inbjudan till sina skyddsombud.

Systeminspektionen som genomförts av Arbetsmiljöverket i 30 procent av stadens skolor är avslutad och ett frukostmöte genomförs i april för chefer och handläggare, med temat ”lärdomar och konsekvenser av Arbetsmiljöverkets genomförda inspektioner”.

Årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet

Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår och en sammanställning och analys tas fram till sommaren. I uppföljningen kommer goda exempel liksom verksamheter som behöver förstärkt stöd i sitt arbetsmiljöarbete att lyftas fram.

Digitala utbildningsinsatser i arbetsmiljö och samverkan

Utbildningsförvaltningen har tagit fram tre filmer om samverkan och arbetsmiljö. Filmerna finns tillgängliga från april/maj 2016 via stadens learning management system. Syftet är att stärka kunskaperna inom samverkan och arbetsmiljö hos både chefer och medarbetare.

Minska sjukfrånvaron och främja hälsan

Sjukfrånvaron per den 31 mars 2016 var 5,5 procent (6,1 procent för kvinnor och 4,1 procent för män). Korttidsjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå som 2015 men den totala sjukfrånvaron har ökat något vilket beror på att långtidssjukfrånvaron ökar.

	2016 mars			2015 mars		
Sjukfrånvarolängd	Kvinna	Man	Totalt	Kvinna	Man	Totalt
Dag 1-14	1,7	1,7	1,7	1,8	1,6	1,7
Total sjukfrånvaro	6,1	4,1	5,5	5,9	3,8	5,2

Utbildningsinsatser om rehabilitering genomförs vid flera tillfällen under våren och utvärderingarna visar att deltagarna är mycket nöjda. Insikter från de genomförda fokusgrupperna för grupperna med högst sjukfrånvaro har lagts till i utbildningen.

En utvärdering har gjorts av de stresshanteringskurser som genomfördes hösten 2015 och positiva resultat påvisas avseende upplevd stressreducering efter genomförd kurs. Ny kursomgång kommer att starta i september 2016 som riktar sig till de tre målgrupperna pedagogisk personal, icke-pedagogisk personal i skolans värld och skollädares/enhetschefer på central förvaltning.

Diskussioner har också genomförts i fokusgrupperna inom yrkesgrupperna med hög sjukfrånvaro kring möjliga insatser för att minska sjukfrånvaron. Förslag har framkommit om bättre introduktion för nyanställda och vikarier, möjlighet till extern handledning/utbildningar, mer samarbeten och nätverk med andra skolor. Utbildningsförvaltningen planerar bland annat en

kompetenshöjande insats för arbetsledarna i skolköken, kökscheferna, för att ge dem verktyg för ett gott dagligt ledarskap. Syftet är bland annat att främja hälsa och motverka ohälsa bland personalen som arbetar i skolköken.

5.3.7 Praktikplatser och feriearbete

Arbetet med matchning har påbörjats för att ge 74 ungdomar sommarjobb inom förvaltningen. Dessutom har cirka 40 ytterligare arbetsställen erbjudits till stadsdelsförvaltningarna för deras sommarjobbare.

Förvaltningen kommer att fortsätta att utveckla samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen med syfte att kunna erbjuda praktikplatser och feriearbeten av god kvalitet, med särskilt fokus på att öka antalet personer med funktionsnedsättning på dessa platser. Dessutom har ett samarbete inletts med arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att utreda möjligheterna att starta ett projekt med serviceassistenter inom utbildningsförvaltningen. Personer med generella inlärningsvårigheter eller lindrig utvecklingsstörning kan bli aktuella som serviceassistenter på heltid och få en utbildningsinsats i samarbete med LärVux. En serviceassistent är en person som kan vara ett extra stöd i arbetsgruppen.

5.4 Nämndens mål: Det ekonomiska resultatet är i balans

● Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög. Fortlöpande översyn av kostnader för administration och lokaler, liksom översyn av bemanning och arbetssätt, bidrar till att resurserna nyttjas effektivt.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,79 %			99,34 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2016
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,8 %			99 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2016
● Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %	+/- 1 %	+/-1 %	+/- 1 %	2016
● Andel elektroniska inköp	47 %				60 %	60 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden ska genomföra en översyn av hyror inom de pedagogiska verksamheterna för att begränsa kostnaderna i nyproduktion.	2016-01-01	2016-12-31	
● Beställa åtgärder för att tillgängliggöra publika lokaler i ett femtontal skolor.	2014-01-01	2016-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Införsliva tillgänglighetsanpassning i samtliga skolgårdsprojekt.	2014-01-01	2016-12-31	
	Tillgängliggöra information om vilka skolor i egen regi som är tillgänglighetsanpassade.	2014-01-01	2016-12-31	

5.4.1 Ekonomisk uppföljning – nämnd och övergripande verksamhet

Analys av utfallet

Nämnd- och övergripande verksamhet visar ett underskott om 15,3 mnkr. Underskottet beror på ökade personalkostnader med anledning av nya anställningar till följd av drift och förvaltning av Skolplattformen inför 2017.

Efter fond redovisas ett underskott om 15,0 mnkr. Fonden avser avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa.

Omslutningsförändringar

Nämnd och övergripande verksamhet prognostiserar omslutningsförändringar om 47,5 mnkr främst avseende ökade kostnader för projektet GSIT 2.0 om 31,0 mnkr, ökade kostnader för projekt Skolplattformen Stockholm om 15,8 samt ökade övriga intäkter om 0,9 mnkr.

Resultatenheter

Ingående fond 2016 mnkr	
Avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa	34,3
Totalt ingående fond	34,3
Utgående fond 2016 mnkr	
Avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa	34,0
Totalt utgående fond	34,0

Avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa har en ingående fond om 34,3 mnkr och beräknar att använda 0,3 mnkr av fonden under 2016.

5.4.2 Omslutningsförändringar

Verksamhetsområdet förskola redovisar omslutningsförändringar om totalt 32,9 mnkr.

Grundskola och fritidshem redovisar omslutningsförändringar om totalt 254,9 mnkr medan grundsärskola redovisar 22,6 mnkr i minskade omslutningsförändringar.

Gymnasieverksamheten redovisar totalt 87,1 mnkr i omslutningsförändringar och gymnasiesärskolan 0,8 mnkr. Nämnd- och övergripande verksamhet redovisar omslutningsförändringar om 47,5 mnkr, varav 31,0 mnkr avser projektet GSIT 2.0. De sammanlagda omslutningsförändringarna om 400,6 mnkr redovisas i bilaga 2.

5.4.3 Budgetjusteringar

Nämnden begär justering av kommunfullmäktiges intäktskrav med totalt 19,2 mnkr. Av budgetjusteringen avser 19,3 mnkr minskade statsbidrag för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder och 0,1 mnkr ökade statsbidrag för barnomsorg på obekvämlig arbetstid.

5.4.4 Investeringar

Nämnden beräknar att de totala investeringsutgifterna för 2016 kommer att uppgå till 91,0 mnkr, vilket innebär att nämndens budget för investeringar är i balans.

Prognosen för investeringsutgifterna är i denna tertialrapport en budget i balans, men prognosen är osäker. Med hänsyn tagen till senast kända information om nya skolor inklusive paviljonger som planeras starta under året befarar förvaltningen att investeringsutgifterna kan komma att överskrida budgeten och medföra ett underskott om cirka 15 mnkr. Förvaltningen avser att, utifrån en säkrare prognos efter höstterminsstarten, återkomma vid tertialrapport 2 med en eventuell ansökan om utökad investeringsram.

Nämnden har överfört 1,0 mnkr i klimatinvesteringsmedel från 2015. Medlen avser utbyte av belysningsarmaturer och torkskåp. För 2016 har en projektledare tillsatts och medlen beräknas förbrukas enligt plan.

Kapitalkostnader

I driftbudgeten ingår kapitalkostnader på befintliga ej avskrivna anläggningstillgångar och på beräknade framtida investeringar. Utfallet för dessa kostnader per april är 22,2 mnkr. Prognosen är 68,9 mnkr, vilket innebär en ökning om 0,3 mnkr jämfört med budgetramen.

5.4.5 Övrigt, ekonomi

Resursfördelningsmodellen

För att säkerställa ett gott mottagande av nyanlända och ge rimliga förutsättningar för de skolor som tar emot nyanlända elever har förvaltningen i uppdrag att utreda en differentierad modell för nyanländpeng i grundskolan. En projektbeskrivning har tagits fram och målet med översynen är att pröva behovet av en differentierad modell för nyanländpeng för grundskolan samt att föreslå lämplig utformning av modellen. Modellen ska kunna gälla för både kommunala och fristående grundskolor. I samband med översynen av nyanländpengen behöver hänsyn även tas till närliggande delar i resursfördelningsmodellen, framförallt variablerna i den socioekonomiska modellen samt ersättningen för modersmål. Översynen beräknas starta i maj 2016 och avslutas under 2017.

5.4.6 Upphandling

Arbetet i enlighet med nämndens upphandlingsplan för 2016 fortgår. Förvaltningen medverkar även i stadens pågående centralupphandlingar, till exempel ramavtal för mattransporter och tolktjänster. Vidare ansvarar förvaltningen för gemensam upphandling av bemannings-tjänster för pedagogiska verksamheter inom förskola och skola. Seriositetskontroll av antagna leverantörer sker löpande och vid indikation kontaktas leverantören för förklaring och åtgärd. Förvaltningens avtalstrohet följs återkommande upp.

Införandet av inköpsmodulen Effektivt inköp pågår under hela år 2016. Årsmål för indikatorn Andel elektroniska inköp föreslås till 60 procent för år 2016. Stadsledningskontoret har kommunicerat att förvaltningarna bör ha cirka 80 procent systemutnyttjande och sedan sträva

mot målet om 100 procent. Utbildningsförvaltningens skolor och andra enheter rullas successivt in i Effektivt inköp under år 2016, vilket påverkar förvaltningens totala målnivå som därför sätts till 60 procent.

5.4.7 Lokaler

Utbildningsnämnden har i april fattat beslut om lokalförsörjningsplan för perioden 2017-2019. Planen innehöll även en uppdatering av nämndens funktionsprogram för grundskola avseende skolkök och matsalar.

Publika lokaler tillgänglighetsanpassas successivt i enlighet med stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Under 2016 beställs tillgänglighetsanpassning vid 16 grundskolor. Information om vilka skolor som är tillgänglighetsanpassade finns på stockholm.se. Under 2016 pågår ett arbete med att redovisa tillgängligheten på varje skola på Jämför Service enligt en stadsgemensam modell.

Utbildningsnämnden fattade i januari 2016 inriktningsbeslut för paviljonetableringar som möjliggör ökad kapacitet om 4 200 elevplatser fördelade på grund- och gymnasieskola. Ytterligare kapacitet bedöms behövas de närmaste åren med anledning av de flyktingbostäder staden planerar att etablera. Arbetet med paviljonetableringar pågår i ett särskilt projekt. Nämnden har därtill fattat beslut om att utöka kapaciteten i Sprintgymnasiets lokaler i Liljeholmen från 285 till 495 personer genom ombyggnationsåtgärder.

Paviljonetableringarna innebär ökade hyreskostnader för nämnden utöver vad som budgeterats. Då den totala kostnaden för 2016 ännu inte är känd, avser förvaltningen att återkomma i tertiärrapport 2 kring eventuella budgetavvikelser.

5.5 Nämndens mål: Skolgårdsytor och gymnastiksalar görs tillgängliga för alla stockholmare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Fler stockholmare har tillgång till fler ytor för rörelse och motion

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Arsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	36 000*				120 000		120 000	Tertial 1 2016

* avläsning i idrottsförvaltningens bokningssystem gäller perioden januari – mars.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och idrottsnämnden ska ta fram ett gemensamt lokalprogram för att underlätta utbyggnaden av samplanerade idrottshallar	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med SISAB tillgängliggöra fem nya, av idrottsnämnden efterfrågade skolidrottshallar, för idrottslivet i idrottsnämndens bokningssystem.	2016-01-01	2016-12-31	

Förvaltningen bedriver sedan 2015 ett övergripande samarbete med idrottsförvaltningen, fastighetskontoret och SISAB i syfte att tillgängliggöra fler skollokaler för idrotts- och föreningslivet. Under 2016 kommer flera delprojekt att avslutas med förslag till fortsatt arbete. Projekten syftar bland annat till att öka föreningslivets tillgång till stadens befintliga gymnastiksalar, och att skapa en plattform för samplanering av stadens idrottsbehov och uppdrag som rör skolgårdar. Ambitionen är att få till stånd fler konstgräsplaner och mer tillgänglig idrottsyta.

5.6 Nämndens mål: Inomhusmiljön i Stockholms skolor är sund

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Kraven för sund inomhusmiljö följs i alla delar i stadens skolor

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med SISAB tas definitioner/riktvärden för en sund inomhusmiljö fram	2016-01-01	2016-12-31	

5.7 Nämndens mål: Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel elbilar						10 %	14 %	Halvår 1 2016
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden av totalt inköpta måltider och livsmedel.						35 %	Fastställs 2016	2016
 Andel dubbdäck				20 %		0 %		2016
 Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling				73 Sorterat		80 Sorterar		2016

Kompetensutvecklingen för skolköken har under början av året fokuserat på klimatsmart mat bland annat med utbildning till alla kökschefer i näringslära för det vegetariska köket och i klimatsmarta måltider och ekologi till köksansvariga. Alla skolenheter har utformat handlingsplaner för att nå de ekologiska målen. Svinprojektet fortskrider enligt plan där nu kvarvarande grundskolor omfattas av projektet denna termin. Ett antal skolkök som är utvalda för att få extra stöd för att nå målen om ekologiska livsmedel och kvalitet samt avtalstrohet har besökts och utvecklingsområden har identifierats.

Den totala andelen ekologiska livsmedel uppgår hittills till 33,6 procent.

I bilaga 4 framgår hur utbildningsnämndens mål, aktiviteter och indikatorer anknyter till genomförandeansvaret för delmål i Stockholms stads miljöprogram 2016-2019 .

5.8 Nämndens mål: Skolan är säker och trygg

 Uppfylls helt

Förväntat resultat/Målbild

Organisationen av förebyggande säkerhetsarbete och krishantering är sådan att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Indikator	Utfall T1 2016	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall 2015	Prognos helår 2016	Årsmål 2016	KF:s årsmål 2016	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2016

Förvaltningens gemensamma säkerhetsarbete har främst varit inriktat på fortsatt utveckling av brandskydd och stöd till skolor efter lokala behov. Förvaltningen har genomfört en brand-skyddsutbildning. Stödmaterial kring krisledningsorganisation håller på att tas fram och central förvaltning har lämnat stöd till skolor i frågor om skalskydd, kameraövervakning och generellt säkerhetsarbete.

5.9 Övriga gemensamma uppdrag

EU-positionsapper

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Deltagande i Eurocities och andra nätverk för bevakning och påverkan inom EU, med inriktning mot utbildningsområdet.	2014-01-31	2016-12-31	
 Uppmuntra och stödja verksamheter att delta i EU-projekt och samarbeten inom nämndens verksamhetsområde utifrån Europa 2020-strategin.	2014-01-31	2016-12-31	

6 Synpunkter och klagomål

6.1 Anmälningar till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet

Per den 14 april 2016 finns 159 ärenden som rör elever i stadens grundskolor registrerade hos Skolinspektionen och Barn- och elevombudet. Under perioden har 57 ärenden avslutats av tillsynsmyndigheterna. En del ärenden hänskjuts till andra myndigheter eller avskrivs av andra skäl, andra lämnas till huvudman för utredning och eventuella åtgärder. I många fall är det tidigare beslut om föreläggande som följs upp och avslutas om huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder. I sex fall under perioden har huvudmannen fått kritik i form av anmärkning eller föreläggande.

De vanligast förekommande områdena för föreläggande är kränkande behandling, särskilt stöd och rätten till utbildning.

Per den 21 april 2016 fanns sju ärenden som rörde elever i gymnasieskolan registrerade hos Skolinspektionen och Barn- och elevombudet. Endast ett av dessa ärenden är fortfarande öppet. Övriga har avslutats, överlämnats till den pågående regelbundna tillsynen eller överlämnats till huvudmannen för åtgärder. Dessutom har fem klagomål som gäller gymnasieskolan kommit in direkt till huvudmannen.

6.2 Reklamationer

Förvaltningen får varje månad in cirka 300 reklamationer som gäller skolskjuts, som i första hand överlämnas till skolskjutsutföraren. Det sker samtidigt över 30 000 resor per månad. Reklamationer gäller främst förseningar. Inför år 2017 pågår en ny upphandling av persontransporter där skolskjuts ingår.

7 Övrigt

7.1 Digitalisering

7.1.1 Skolplattform Stockholm

Under 2016 är målsättningen att delar av barn- och elevregistret, elevdokumentation för betygsättning, schemaläggning och hantering av elevers närvaro/frånvaro införs.

En teknisk etablering av Skolplattformens första version av startsidan har skett, och nu pågår ett fortsatt arbetet med att tekniskt etablera Skolplattformens olika system. Ett stort arbete har inletts för att rätta till brister i de delar som etablerades i slutet av 2015.

Verksamheternas ökade digitala förmåga samt kontinuerligt förändrade krav och behov, har lett till att projektet ser över sin organisation, planering och sina arbetssätt så att eventuella brister i kommande delar upptäcks i ett tidigare skede.

Den nya förvaltningsorganisationen, med representanter för både it och verksamhet, håller på att etableras. Den del som ska representera verksamheten är ännu inte komplett.

7.1.2 Objektförvaltning av stadens pedagogiska förvaltningsportfölj

En objektförvaltning håller på att etableras, som innehåller både verksamhetsnära och it-nära förvaltning. Den syftar till att utifrån verksamheternas behov tillhandahålla rätt it-stöd, där målet är ökad kostnadseffektivitet, högre kvalitet och en samordnad förvaltning av verksamheternas it-stöd. Bemanning pågår av de operativa rollerna inom den verksamhetsnära förvaltningen.

7.1.3 GSIT 2.0

Projektets syfte är att genomföra central upphandling samt införa en ny gemensam it-service för stadens förvaltningar och bolag. Projektet löper enligt plan och målet är att avtal med leverantör ska kunna tecknas under 2016.

7.2 Fortsatt anpassning av förvaltningsorganisationen

Utbildningsförvaltningen har en i huvudsak väl fungerande organisation kännetecknad av hög måluppfyllelse och god budgethållning. Arbetet fortsätter med att öka effektiviteten, främst inom central förvaltning, genom förstärkt samverkan mellan enheter och funktioner.

Utbildningsdirektören har fattat beslut om nedanstående anpassningar av organisationen, som börjar gälla den 1 juli 2016:

FoU-enheten förs i sin helhet, med oförändrat uppdrag och bemanning, över från avdelningen för personal och kompetensförsörjning till avdelningen för utveckling och samordning. Samtidigt tas Språkforskningsinstitutet, som har funnits som egen funktion inom FoU-enheten, bort som namn.

Enheten för vägledning och antagning (EVA) förs från avdelningen för utveckling och samordning dels till gymnasieavdelningen och dels till avdelningen för ekonomi och styrning.

En ny enhet inrättas på avdelningen för ekonomi och styrning. Till den nya enheten förs funktioner från EVA-enheten, ekonomienheten och planeringsenheten.